

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb**

Finanční analýza příspěvkové organizace

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Martina ŠTANCLOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jana VRTALOVÁ

Znojmo, 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Finanční analýza příspěvkové organizace“ jsem vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a ostatní prameny jsem řádně označila a uvedla v seznamu použitých zdrojů

Ve Znojmě dne .....

.....

Martina Štanclová

Poděkování

Autorovo poděkování patří všem, kteří přispěli ke vzniku této práce.

Upřímně děkuji Ing. Janě Vrtalové za odborné vedení, poskytnutí mnoha odborných článků a knih, za cenné rady a konzultace, které mi poskytovala v průběhu zpracování mé bakalářské práce. Zejména pak děkuji rodině za podporu a pomoc.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Martina ŠTANCLOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb
Název	Finanční analýza příspěvkové organizace
Název (v angličtině)	Financial analysis of a non-profit contributory organization

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Cílem bakalářské práce je navržení opatření pro zlepšení současné finanční situace vybrané příspěvkové organizace na základě jejího posouzení pomocí adekvátních metod.

Postup práce:

1. Formulování příslušné metodiky vedoucí ke splnění cíle bakalářské práce.
2. Nastudování teoretických východisek pro zpracování bakalářské práce pomocí aktuální odborné literatury.
3. Zhodnocení finanční situace vybrané příspěvkové organizace pomocí adekvátních metod a vymezení nedostatku v hospodaření a finančním řízení.
4. Formulování doporučení ke zlepšení současného stavu.

Metody: Analýza, komparace, syntéza, klasifikace, dedukce.

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. HAMERNÍKOVÁ, Hana. *Financování ve veřejném a nestátním neziskovém sektoru*. 1. vyd. Praha: EUROLEX BOHEMIA s.r.o., 2000. 213 s. ISBN 80-902752-3-0.
2. KALOUDA, František. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 279 s. ISBN 987-80-7380-174-8.
3. KISLINGEROVA, Eva; HNILICA, Jiří. *Finanční analýza – krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
4. KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-788-2.
5. REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3 aktualizované vyd. Praha: EKOPRESS s.r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2013

Štanclová

Martina ŠTANCLOVÁ
student

Vrtalová

Ing. Jana VRTALOVÁ
vedoucí bakalářské práce

Fuchs

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
garant studijního oboru

Fuchs

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Tématem mé bakalářské práce je zpracování finanční analýzy pro příspěvkovou organizaci školského typu na základě účetních výkazů. Teoretická část je zaměřena na začlenění příspěvkové organizace do národního hospodářství, její specifika a charakteristika. Dále jsou zde popsány metody finanční analýzy, včetně modifikace na příspěvkovou organizaci. Praktická část je věnována stručnému popisu a zaměření vybrané příspěvkové organizace. Následně pomocí vybraných metod finanční analýzy je vyhodnocena její ekonomická situace.

Klíčová slova: příspěvková organizace, finanční analýza, autarkie, likvidita, aktivita, financování.

Abstract

The topic of my bachelor thesis is the financial analysis of a non-profit contributory organization based on the financial statements. The theoretical part is focused on the integration of non-profit contributory organizations into the national economy, and their specifics and characteristics. It further describes methods of financial analysis, including modifications into the non-profit contributory organization. The practical part is devoted to a brief description and the orientation of a selected non-profit contributory organization. Subsequently, using selected methods of financial analysis its economic situation is assessed.

Keywords: non-profit contributory organization, financial analysis, autarchy, liquidity, activity, funding.

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Cíle práce a metodika.....	9
2.1	Cíle práce.....	9
2.2	Metodika.....	9
3	Teoretická část	10
3.1	Národní hospodářství.....	10
3.1.1	Ziskový sektor	10
3.1.2	Neziskový sektor	10
3.2	Příspěvková organizace	11
3.2.1	Příspěvková organizace zřízená organizační složkou státu.....	11
3.2.2	Příspěvková organizace zřízená územními samosprávnými celky	12
3.3	Finanční analýza.....	13
3.3.1	Metody a nástroje finanční analýzy.....	13
3.3.2	Úprava finanční analýzy pro potřeby municipální firmy	14
3.3.3	Informační zdroje pro finanční analýzu	15
3.3.4	Dílčí ukazatele finanční analýzy municipální firmy.....	17
4	Praktická část	25
4.1	Organizace.....	25
4.2	Charakteristika.....	25
4.3	Struktura organizace.....	26
4.4	Financování	27
4.5	Finanční analýza.....	27
4.5.1	Ukazatel autarkie hlavní činnosti na bázi nákladů a výnosů.....	27
4.5.2	Ukazatel celkové autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů	29
4.5.3	Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech.....	31
4.5.4	Variátor celkových nákladů.....	32
4.5.5	Okamžitá likvidita	33
4.5.6	Pohotová likvidita.....	34
4.5.7	Pracovní kapitál	36
4.5.8	Obrat kapitálu	36
4.5.9	Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech.....	38

4.5.10	Rychlost obratu zásob.....	39
4.5.11	Míra finanční nezávislosti (stability).....	41
4.5.12	Míra věřitelského rizika.....	42
4.5.13	Síla finanční páky.....	44
4.5.14	Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku.....	45
4.5.15	Míra investičního rozvoje.....	47
4.5.16	Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty.....	48
4.5.17	Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty.....	49
5	Závěr.....	51
6	Seznam použité literatury a další zdroje.....	53
6.1	Literatura.....	53
6.2	Ostatní zdroje.....	54
6.3	Seznamy.....	54
7	Přílohy.....	55

1 Úvod

Bakalářská práce na téma Finanční analýza příspěvkové organizace je zaměřená na rozbor finanční situace vybrané příspěvkové organizace na základě posouzení pomocí adekvátních metod a následných navržených opatření pro zlepšení stávající finanční situace. Posuzovanou příspěvkovou organizací je organizace školského typu, jejíž hlavní činností jsou dle zřizovací listiny volnočasové aktivity. Mezi tyto aktivity patří zájmové vzdělávání pro děti a dospělé, pořádání pobytových a příměstských táborů, jednodenních akcí a výletů.

Finanční analýza pro příspěvkové organizace má svá specifika, neboť tyto veřejnoprávní neziskové organizace nejsou zřízeny za účelem kumulace zisku, nýbrž by měly pokrývat či zabezpečovat služby obyvatelstvu. Této skutečnosti je třeba přizpůsobit i metody a ukazatele finanční analýzy, které budou na konkrétní příspěvkovou organizaci aplikovány. Pomocí informací získaných z finanční analýzy by měla být příspěvková organizace schopna efektivně využívat svěřených zdrojů, řešit změny ve svých vytvářených produktech či poskytovaných službách. I neziskové organizace však mohou ve své činnosti dosáhnout zisku, tento zisk nerozdělují mezi své zaměstnance a manažery apod., ale musí ho zpětně použít na financování své hlavní činnosti.

Příspěvkové organizace plní nezastupitelnou úlohu v národním hospodářství. Fungují v odvětvích (zejména ve službách), které nemohou převzít soukromé subjekty, tím by se staly pro většinu obyvatel nedostupnými. Tuto dostupnost zabezpečuje stát svými přerozdělovacími procesy, pomocí kterých tyto příspěvkové organizace financuje. Příspěvkové organizace zabezpečují zejména služby v oblasti zdravotnictví, školství, sociálních služeb a v mnoha dalších odvětvích. Náklady na provozování a poskytování těchto služeb jsou vysoké, zároveň jsou však tyto služby pro národní hospodářství nezbytné a potřebné. Zefektivněním těchto služeb by bylo možné uspořit nemalé finanční prostředky, které by mohly přinášet užitek v jiném odvětví, či přispět ke zkvalitnění služeb či rozšíření kapacit ve stávajících organizacích.

Veřejnoprávní neziskové organizace se také v nemalé míře podílejí na tvorbě hrubého domácího produktu, zaměstnávají nemalý počet praceschopných obyvatel.

2 Cíle práce a metodika

2.1 Cíle práce

Cílem této bakalářské práce je navržení opatření pro zlepšení současné finanční situace vybrané příspěvkové organizace na základě jejího posouzení pomocí adekvátních metod. Finanční situace organizace je zkoumána v letech 2009 až 2011 prostřednictvím metod finanční analýzy. Získané informace pak pomohou při efektivním řízení a rozhodování dané organizace.

2.2 Metodika

Zdrojem základních finančních informací jsou účetní výkazy, které byly sestaveny vždy k 31. 12. příslušného roku za období 2009 až 2011. Součástí účetních výkazů byly: rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha účetní závěrky.

Bakalářská práce obsahuje tři části. V první části jsou popsány základní pojmy, charakteristika národního hospodářství a vyčlenění příspěvkových organizací, jejich druhy, stručný popis a legislativa, kterou se řídí. Dále jsou zde popsány metody finanční analýzy včetně jednotlivých ukazatelů. Jsou specifikovány zdroje informací, které slouží pro její zpracování.

Praktická část je zaměřena na konkrétní příspěvkovou organizaci. Je popsána její struktura a organizace. Základní údaje o zaměření a charakteristice hlavní činnosti a povolené doplňkové činnosti na základě zřizovací listiny. Praktická část dále pokračuje částí vlastních výsledků. Těchto výsledků bylo dosaženo pomocí aplikace nástrojů finanční analýzy, zejména technickou analýzou prostřednictvím metody vertikální a metody horizontální, dále pak komparací výsledků se standardními hodnotami jednotlivých ukazatelů. Posuzovanými ukazateli byly ukazatele autarkie, rentability, likvidity, aktivity, financování, míry investičního rozvoje a produktivity. Zjištěné hodnoty a výsledky byly zpracované do jednotlivých tabulek a grafů s následným komentářem.

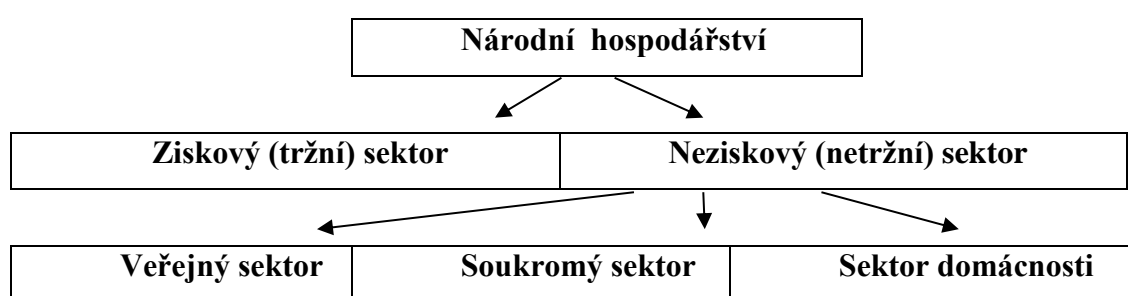
V závěrečné části jsou s využitím syntézy shrnuty výsledky celé práce včetně finanční analýzy organizace. Jsou navrženy varianty vedoucí ke zlepšení stávající situace příspěvkové organizace.

3 Teoretická část

3.1 Národní hospodářství

Národní hospodářství je soubor činností, které jsou prováděny na území státu. „Je možné ho členit podle různých kritérií, jako jsou kritéria prostoru, kritérium vlastnictví, kritérium sektorů, kritérium odvětví a kritérium způsobu financování“.¹ Pro potřeby této práce je nejvhodnější členění podle principu financování.

Obrázek č. 1 Členění národního hospodářství podle principu financování

Zdroj: REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru – základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5., s. 13

3.1.1 Ziskový sektor

Ziskovým (tržním) sektorem rozumíme tu část národního hospodářství, která je tvořena a financována subjekty, kteří produkují služby či jiné hmotné statky a obchodují s nimi za tržní ceny. Cílem těchto subjektů je tvorba zisku.

3.1.2 Neziskový sektor

Neziskový (netržní) sektor je oblast národního hospodářství, která je financována přerozdělováním veřejných finančních prostředků. Cílem subjektů v tomto sektoru není dosahování zisku, nýbrž poskytování užitku občanům nejčastěji v podobě poskytovaných veřejných služeb.

Rozdělení neziskového (netržního) sektoru:

---

¹ HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Financování ve veřejném a nestátním neziskovém sektoru*. 1. vyd. Praha: EUROLEX BOHEMIA s.r.o., 2000. 213 s. ISBN 80-902752-3-0., s. 35

- veřejný sektor - je financován z veřejných financí a jeho hlavní cílová funkce je poskytování veřejné služby.
- soukromý sektor - je financován z financí soukromých osob fyzických či právnických. Tyto osoby vkládají do tohoto sektoru své finanční prostředky za různým účelem s vědomím, že tyto vložené prostředky nebudou přinášet zisk.
- sektor domácností - v oblasti národního hospodářství má nezastupitelnou úlohu. Plní významnou roli v koloběhu finančních toků. Vytváří poptávku po zboží a službách a taktéž vytváří nabídku na trhu výrobních faktorů, především práce.

3.2 Příspěvková organizace

Příspěvková organizace patří v národním hospodářství do sektoru veřejného neziskového. Je to právnická osoba, která nebyla zřízena za účelem podnikání. Její hlavní funkcí je zabezpečování určitých potřeb formou služby. Příspěvková organizace může být zřízena jedním z ústředních orgánů státní správy, nebo krajem či obcí.

3.2.1 Příspěvková organizace zřízená organizační složkou státu

Je příspěvková organizace zřízena některým z ústředních orgánů státní správy. Řídí se podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky. Hlavní činnost této příspěvkové organizace je definovaná ve zřizovací listině, nebo zvláštním zákonem. Tato příspěvková organizace hospodaří s:

- peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem,
- prostředky svých fondů,
- prostředky získanými jinou činností,
- peněžními dary od fyzických a právnických osob,
- peněžními prostředky poskytnutými ze zahraničí,
- peněžními prostředky poskytnutými z rozpočtu ÚSC a státních fondů, včetně prostředků z rozpočtu Evropské unie a z Národního fondu.²

---

² Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Příspěvková organizace sestavuje vyrovnaný rozpočet. Její hospodaření ukládá striktní dodržování hospodárného nakládání s finančními zdroji, které mohou být použity pouze pro hlavní činnost příspěvkové organizace. Příspěvková organizace má povinnost hospodařit tak, aby nedocházelo ke zhoršenému výsledku hospodaření. V případě zhoršeného výsledku hospodaření má povinnost tuto ztrátu vyrovnat, pokud se tento zhoršený výsledek hospodaření nepovede vyrovnat během dvou let, učiní zřizovatel kroky ke zrušení organizace.

3.2.2 Příspěvková organizace zřízená územními samosprávnými celky

Je příspěvková organizace zřízená krajem či obcí. Řídí se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Organizace jsou zřízeny zřizovací listinou, ve které je specifikována hlavní činnost organizace, vymezení a nakládání s majetkem, a povolená doplňková činnost. Zřizovatel rozhoduje o vzniku, zániku, sloučení, rozdělení příspěvkové organizace. Tato příspěvková organizace hospodaří s:

- peněžními prostředky z hlavních a doplňkových činností,
- peněžními prostředky poskytnutých z rozpočtu svého zřizovatele,
- prostředky z fondů,
- dary přijatých od fyzických i právnických osob jak z tuzemska, tak ze zahraničí,
- prostředky z Národního fondu a ze zahraničí³

Příspěvková organizace sestavuje vyrovnaný rozpočet. Zřizovatel poskytuje příspěvek své příspěvkové organizaci zpravidla v návaznosti na výkony, jsou to především finanční prostředky na provoz, prostředky na platy a ostatní neinvestiční výdaje. Příspěvková organizace může provozovat se souhlasem zřizovatele vedle své hlavní činnosti (kvůli které byla zřízena) ještě činnost doplňkovou (hospodářskou). Cílem doplňkové činnosti je lepší využití hospodářských prostředků a kvalifikovaného personálu. Doplňková činnost však nesmí narušovat plnění hlavního účelu hlavní činnosti a neměla by být ztrátová. Účetnictví doplňkové činnosti se musí sledovat odděleně od hlavní činnosti.

---

³ MADEROVÁ – VOLTNEROVÁ, Karla; TÉGL, Petr. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. vyd. Ostrava: Printo, 2011. 191 s. ISBN 978-80-7263-664-8., s. 72

3.3 Finanční analýza

Finanční analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek podniku či organizace. Představuje hodnocení minulosti, současnosti a předpokládá vývoj do budoucna. „*Nejobecněji ji lze chápat jako soubor činností, jejichž cílem je zjistit a vyhodnotit komplexně finanční situaci podniku*“⁴. Součástí těchto činností je zpracovávání prvotních dat tzn. třídění, agregace, poměrování, kvantifikace a hledání souvislostí mezi nimi. „*Finanční analýza není v žádném případě pouze aplikace několika dobře známých postupů, ale mnohem spíše cyklem, kdy se v každém kroku může objevit nějaká důležitá souvislost, která nám umožní firmu vidět poněkud jinak a donutí nás některé kroky přehodnotit.*“⁵ Finanční analýza je určena především pro firmy, které se orientují na tvorbu zisku. Pokud budeme aplikovat finanční analýzu na organizaci neziskovou, konkrétně příspěvkovou organizaci, musí se nástroje, které využívá klasická finanční analýza modifikovat na specifika této organizace. Ve finanční analýze municipální firmy se používají nástroje a metody jako jsou rentabilita, likvidita, tok hotovosti, financování, aktivita a kapitálový trh. „*Podstatou ekonomických analýz je obecně porovnávání nákladů a důsledků alternativních řešení.*“⁶

Ve své práci budu využívat pouze nástroje a metody, které budou vhodné pro posuzovanou organizaci.

3.3.1 Metody a nástroje finanční analýzy

Metody finanční analýzy z hlediska způsobu práce s daty:

Fundamentální finanční analýza – tato metoda finanční analýzy využívá zkušeností, intuice a expertní odhady. Nároky na kvalifikaci analytika jsou v tomto případě mimořádné.⁷

Technická finanční analýza – využívá matematicko-statistické metody. Tuto metodu ještě rozdělujeme na analýzu vertikální a horizontální. Vertikální analýza sleduje jednotlivé položky účetních výkazů v relaci k nějaké veličině. Horizontální analýza sleduje vývoj sledované veličiny v čase, nejčastěji ve vztahu k minulému účetnímu období. „*Klade si za cíl*

---

⁴ HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008, 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8., s. 10

⁵ KISLINGEROVÁ, Eva; HNILICA, Jiří. *Finanční analýza: krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, ISBN 80-7179-321-3., s. 1

⁶ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, s.r.o., 2002, ISBN 80-861 19-60-2., s. 41

⁷ KALOUDA, František. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009, 279 s. ISBN 978-80-7380-174-8.

*změřit pohyby jednotlivých veličin, a to absolutně a relativně, a změřit jejich intenzitu*⁸.

Používá nástroje, jako jsou časové řady a rozpoznání.

Kauzální finanční analýza – metodou těchto analýz jsou kauzální rozklady ukazatelů, čímž se zjišťují příčiny vývoje.

Komparační finanční analýza – doplňuje technickou finanční analýzu. Komparace může být založena buď na srovnávání se standardními hodnotami ukazatelů, nebo srovnávání různých firem. Může také být firma porovnávána s nejlepším subjektem ve svém oboru tzv. benchmarking.

Metody finanční analýzy z hlediska časového:

- finanční analýza orientovaná do minulosti, jejímž základem je analýza minulých dat tzv. finanční analýza ex post
- finanční analýza orientovaná do budoucnosti, která využívá matematicko-statistické metody, pracuje s predikčními modely.

Nástroje finanční analýzy:

- extenzivní ukazatele (absolutní ukazatele) – analyzují se přímo položky účetních výkazů. Vyjadřují určitý jev, jsou citlivé na velikost podniku, tím komplikují porovnávání s jinými podniky.
- intenzivní ukazatele (relativní ukazatele) – poměří se údaje účetních výkazů, vypovídají o vztahu dvou různých jevů. Jejich citlivost na velikost podniku je výrazně nižší. *“Relativní ukazatele charakterizují míru, v jaké jsou absolutní ukazatele podnikem využívány a jak silně či rychle se mění.”*⁹

3.3.2 Úprava finanční analýzy pro potřeby municipální firmy

Vycházíme-li z toho, že hlavním posláním municipální firmy není tvorba zisku, ale zajišťování určitých veřejných produktů, pak je podle Kraftové nutné zajímat se o efektivnost ve vztahu k míře uspokojování potřeb občanů municipia. Vedle efektivnosti vyhodnocované finanční analýzou je třeba se zamýšlet i nad problematikou efektivnosti v pojetí nákladově

---

⁸ HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008, 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8., s. 43

⁹ KOVANICOVÁ, Dana; KOVANIC, Pavel. *Poklady skryté v účetnictví*. Díl II. 2. vyd. Praha: Polygon, 1995, 504 s. ISBN 80-85967-07-3., s. 236

přínosové analýzy tzv. CBA. Dosah hodnocení efektivnosti jde za hranice subjektu, který veřejné produkty zajišťuje. Užitený efekt tak můžeme chápat jako rozdíl přínosů a nákladů. Kde přínosem rozumíme širší pojem než výnosy či příjmy. Například vzdělaný člověk má pro celou společnost i pro sebe sama velký přínos, který se v tom konkrétním subjektu neobjeví.

Vrátíme-li se však k finanční analýze aplikované pro municipální firmy, je nutné zohlednit způsob financování. Je dále třeba vyhodnocovat rentabilitu ve smyslu zjišťování míry ztrátovosti, dále míru finanční soběstačnosti a sledovat produkční výkonnost. „*Zatímco soukromé ziskové firmy provádějí finanční analýzu s cílem poznat svou situaci, potlačit negativní trendy a využít v rámci tržní konkurence pozitiva firmy, pro municipální firmy má finanční analýza i významnou úlohu argumentační.*“¹⁰

3.3.3 Informační zdroje pro finanční analýzu

Pro úspěšnou finanční analýzu jsou nejdůležitější kvalitní zdroje informací. Tyto zdroje informací můžeme rozdělit do třech skupin:

Účetnictví

Řídí se podle zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. a má být zpracováváno podle těchto principů¹¹:

- věrné a poctivé zobrazení předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky v účetní závěrce
- aktuálnost, resp. časové rozlišení nákladů a výnosů
- kontinuitu – účetnictví vedou účetní jednotky od svého vzniku do svého zániku
- komplexnost – účetnictví se vede za účetní jednotku jako celek
- srovnatelnost – povinnost neměnit v průběhu účetního období způsoby oceňování, postupy odpisování, tvorby a použití opravných položek a rezerv, uspořádání položek účetní závěrky a vymezení těchto položek, stejně jako i metody konsolidace účetní závěrky

---

¹⁰ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 53

¹¹ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

- princip historických cen – česká úprava účetnictví se přiklání k tzv. konvenčnímu účetnictví, které při oceňování majetku a závazků vychází z cen při jejich pořízení
- opatrnost – ocenění majetku a závazků se upravuje o položky vyjadřující rizika, ztráty a znehodnocení.

Tento zákon dále stanoví vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné a zajistit trvalost účetních záznamů. Mezi základní výkazy, z kterých budeme čerpat při sestavování finanční analýzy, patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce.

Rozvaha patří k nejdůležitějšímu účetnímu výkazu, údaje v rozvaze jsou vázány k určitému časovému okamžiku – ke dni účetní závěrky, nejčastěji k 31. 12. Rozvaha má stranu aktiv a stranu pasiv, strana aktiv obsahuje majetek dlouhodobý (stálé aktivum), krátkodobý (oběžná aktiva) a ostatní aktiva. Stranu pasiv tvoří vlastní kapitál resp. fondy, cizí zdroje a ostatní pasiva.

Výkaz zisku a ztráty zachycuje vztahy mezi výnosy dosaženými v určitém období a náklady spojenými s tímto obdobím. Informuje o úspěšnosti práce organizace, o výsledku kterého dosáhla.

Příloha k účetní závěrce – je nedílnou součástí účetní závěrky, obsahuje takové informace, které nenajdeme v rozvaze, ani ve výkazu zisku a ztráty.

Kalkulace

Má úzkou vazbu na účetnictví i na rozpočetnictví. Je východiskem cenové tvorby a důležitým prvkem při sestavování rozpočtu jednotlivých středisek.

Rozpočetnictví

Je proces tvorby rozpočtu a schopnost jej co nejpřesněji dodržet. Má několik fází od přípravy, projednání návrhu, koordinaci jeho naplnění, kontrolu plnění, případně úpravy rozpočtu dle aktuální situace. Osahuje příjmy a výdaje, sestavuje se zpravidla na období jednoho roku. Jeho funkce je kontrolní a motivační.

3.3.4 Dílčí ukazatele finanční analýzy municipální firmy

Pro sestavování finanční analýzy municipální firmy – příspěvkové organizace, je třeba brát v úvahu její specifika a zaměření. Každá organizace si pro své sledování vybírá oblasti, které jsou pro ni důležité. Stejně tak ukazatele, které budou poskytovat o firmě nejvíce informací o tom, zda dosahuje stanovených cílů, upozorní na silné a slabé stránky organizace. A v neposlední řadě i nastíní výhled do budoucnosti. V následujícím textu jsou charakterizovány jednotlivé ukazatele, které jsou nejčastěji využívány při finanční analýze municipální firmy.

Ukazatele autarkie¹²

Ukazatele autarkie odráží míru soběstačnosti municipální firmy. Autarkie může být hodnocena na bázi výnosově nákladové, má v sobě obsaženy účetní principy, jakými jsou např. aktuálnost, realizační princip apod. Druhou možností je, že autarkie je hodnocena na bázi příjmově výdajové. Při tomto hodnocení je nutné rozlišit tok peněžních prostředků na provozní (neinvestiční) a celkové (neinvestiční i investiční). Mezi ukazatele autarkie patří:

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů¹³ – tento ukazatel informuje o tom, v jaké míře je firma soběstačná z hlediska krytí nákladů z hlavní činnosti z dosažených výnosů.

$$A_{HV-H\check{C}} = \frac{V_{H\check{C}}}{N_{H\check{C}}} \times 100,$$

kde:

$A_{HV-H\check{C}}$ ..... je autarkie hlavní činnosti na nákladově výnosové bázi

$V_{H\check{C}}$ ..... výnosy z hlavní činnosti

$N_{H\check{C}}$ ..... náklady hlavní činnosti.

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů¹⁴ – má schopnost ukázat zda byly příjmy dosaženy v dostačující míře na krytí výdajů, či nikoliv. Při hodnotě výsledku tohoto ukazatele větší než 100 %, jsou příjmy dostačující, pokud je hodnota tohoto ukazatele nižší než 100 %, je třeba

---

¹² KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 101

¹³ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 102

¹⁴ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 103

zkoumat příčiny nepokrytí výdajů příjmy a opět posoudit vztah k výnosově nákladové autarkii.

$$A_{CF} = \frac{P_y}{V_e} \times 100,$$

kde:

A_{CF} ..... je autarkie na příjmově výdajové bázi

P_y ..... příjmy

V_e ..... výdaje.

Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech¹⁵ – tento ukazatel je indikátorem podílu rozpočtových prostředků na financování příspěvkové organizace.

$$A_{NID} = \frac{NID}{NIP_y} \times 100,$$

kde:

A_{NID} ..... je míra příjmů z neinvestiční dotace na neinvestičních příjmech

NID ..... neinvestiční dotace

NIP_y ..... neinvestiční příjmy.

Ukazatele rentability¹⁶

Tyto ukazatele slouží především k finanční analýze firem, které jsou zřízeny k tvorbě zisku. U příspěvkových organizací, jejichž smyslem hlavní činnosti není zisk, se použití tohoto ukazatele může využít na tzv. hospodářskou – doplňkovou činnost. Tato hospodářská činnost musí být na rozdíl od hlavní činnosti zisková. U příspěvkové organizace, která nemá doplňkovou činnost, se může použít ukazatel, který sleduje dynamiku vývoje celkových nákladů v relaci s dynamikou vývoje celkových výnosů – **variátor celkových nákladů**. Pokud je hodnota variátoru vyšší než jedna, znamená to, že ceny veřejných produktů nereagují dostatečně rychle na vývoj nákladů. Pokud je hodnota variátoru nižší než jedna, je možno zajistit vyšší rozsah produkce, případně snížit požadavky na dotace, či snížit uživatelský poplatek.

---

¹⁵ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 104

¹⁶ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 105

$$\text{var}_N = \frac{\frac{N_{t+1} - N_t}{N_t}}{\frac{V_{t+1} - V_t}{V_t}},$$

kde:

var_N ..... je variátor nákladový

N_{t+1} ..... náklady celkem v období t+1

N_t ..... náklady celkem v období t

V_{t+1} ..... výnosy celkem v období t+1

V_t ..... výnosy celkem v období t.

Ukazatele likvidity¹⁷

Jedny z nejčastěji využívaných ukazatelů finanční analýzy. Sledují likviditu okamžitou, pohotovou a běžnou. Nejčastěji se hodnotí likvidita okamžitá a pohotová. Ukazatele likvidity patří mezi poměrové ukazatele, zachycují stav k hodnocenému okamžiku.

Okamžitá likvidita¹⁸ – ukazatel, který zobrazuje okamžitou likviditu tj. schopnost firmy hradit své závazky. Optimální hodnota pro zdravou firmu tohoto ukazatele je kolem 0,2.

$$L_I = \frac{Pe}{KZv},$$

kde:

L_I ..... je okamžitá likvidita

Pe ..... peníze a jejich ekvivalenty

KZv ..... krátkodobé závazky.

Pohotová likvidita¹⁹ - vyjadřuje vztah mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky. Ideální hodnota tohoto ukazatele je 1. Hodnota rychlé likvidity pod hodnotou jedna ukazuje na nebezpečí nesolventnosti, naopak nad hodnotou jedna ukazuje na neefektivnost vázání prostředků. Tyto peněžní prostředky jsou vázány v pohledávkách a penězích a nezhodnocují se.

---

¹⁷ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Grada Publishing a.s., 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4., s. 90

¹⁸ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 115

¹⁹ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Grada Publishing a.s., 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4., s. 90

$$L_{II} = \frac{Pe + Po}{KZv},$$

kde:

L_{II} ..... je rychlá likvidita

Pe ..... peníze a jejich ekvivalenty

Po ..... pohledávky krátkodobé

KZv ..... krátkodobé závazky.

Pracovní kapitál, resp. čistý pracovní kapitál²⁰ – vyjadřuje prostředky, které má příspěvková organizace k dispozici pro svou běžnou činnost.

$$PK = OA - KZv,$$

kde:

PK ..... je pracovní kapitál (čistý)

OA ..... oběžná aktiva

KZv ..... krátkodobé závazky.

Ukazatele aktivity²¹

Jsou pro příspěvkovou organizaci doplňujícími ukazateli hodnocení, neboť se v nich prolínají ukazatele ostatních oblastí. Tyto ukazatele udávají schopnost využívat vložené prostředky. Rostoucí hodnota tohoto ukazatele značí správné hospodaření příspěvkové organizace.

Obrat kapitálu²² – ukazuje, kolikrát se vrátí vložený kapitál do provozu příspěvkové organizace.

$$\text{obrat kapitálu} = \frac{V}{K}$$

kde:

V ..... jsou výnosy celkem

K ..... kapitál, celková pasiva.

---

²⁰ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 117

²¹ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 119

²² KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 119

Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech²³ – upozorňuje na míru náročnosti daného oboru na dlouhodobý majetek. Snížení ukazatele pod stanovenou standardní hodnotu by představovalo ohrožení příspěvkové organizace z nedostatku saturace potřebným dlouhodobým majetkem. Opak navýšení nad stanovenou standardní hodnotou by znamenalo neekonomické vázání zdrojů v dlouhodobém majetku ve vztahu k úrovni výnosů.

$$\text{míra vázanosti FA na výnosech} = \frac{\text{FA}}{\text{V}},$$

kde:

FA ..... je hodnota fixních aktiv v zůstatkové ceně

V ..... výnosy celkem.

Rychlost obratu zásob²⁴ – udává výkonnostní aktivitu příspěvkové organizace v oblasti zásob a nákladů. Kolikrát náklady převyšují zásoby.

$$\text{rychlost obratu zásob} = \frac{\text{N}}{\text{ØZs}},$$

kde:

N ..... jsou celkové náklady za rok

Zs ..... průměrná hodnota zásob.

Ukazatele financování²⁵

Pro podnikatelský sektor mají tyto ukazatele nejvýznamnější postavení, co se týká příspěvkové organizace, mají tyto ukazatele odlišnou pozici. U příspěvkové organizace je nutné předem rozlišit provozní financování od investičního. Vzhledem ke způsobu financování zpravidla převažují vlastní zdroje nad dluhy. Tyto dluhy mají nejčastěji krátkodobý charakter (dodavatelé, zaměstnanci apod.).

Míra finanční nezávislosti²⁶ – je ukazatel, který hodnotí stabilitu příspěvkové organizace. U příspěvkových organizací bývají hodnoty tohoto ukazatele zpravidla relativně vysoké nad 70 %, ale je třeba dávat pozor na výrazné oborové odlišnosti.

---

²³ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 121

²⁴ OTRUSINOVÁ, Milana; KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4. s. 107

²⁵ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 126

$$\text{míra finanční nezávislosti} = \frac{\text{VK}}{\text{K}} \times 100,$$

kde:

VK ..... je vlastní kapitál

K ..... celkový kapitál.

Míra věřitelského rizika²⁷ – ukazuje velikost účasti cizího kapitálu na finančních zdrojích.

V případě, že je užíván hlavně cizí neúročený kapitál, je vhodné jeho podíl maximalizovat. Je zde však nebezpečí ohrožení finanční stability.

$$\text{míra věřitelského rizika} = \frac{\text{CK}}{\text{K}},$$

kde:

K ..... je stav kapitálu

CK .... stav cizího kapitálu.

Síla finanční páky²⁸ – ukazuje, v jaké míře příspěvková organizace využívá ve svém finančním řízení finanční páky. Vzhledem ke skutečnosti, že většina příspěvkových organizací nemá úročený cizí kapitál, působí finanční páka pozitivně, neboť cizí kapitál zvyšuje svou nižší nákladovostí rentabilitu celkového kapitálu.

$$F_{\text{FL}} = 1 + \frac{\text{CK}}{\text{VK}},$$

kde:

F_{FL} ..... je síla finanční páky

CK ..... cizí kapitál

VK ..... vlastní kapitál.

Ukazatele investičního rozvoje/útlumu²⁹

---

²⁶ OTRUSINOVÁ, Milana; KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4. s. 104

²⁷ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 128

²⁸ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 130

²⁹ OTRUSINOVÁ, Milana; KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4. s. 116

Tento ukazatel má značný význam při hodnocení finanční analýzy příspěvkové organizace. Je třeba posuzovat v jaké kvalitě a kvantitě má příspěvková organizace k dispozici majetek, který má tvořit veřejné produkty.

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku³⁰ – slouží k určování potřeby investičních prostředků. Čím větší hodnota tohoto ukazatele, tím větší tlaky na získání minimálně restitučních investic, za předpokladu, že se jedná o potřebný investiční majetek.

$$k_{\text{ODM}} = \frac{\sum \text{PC} - \sum \text{ZC}}{\sum \text{PC}} = 1 - \frac{\sum \text{ZC}}{\sum \text{PC}}$$

kde:

$\sum \text{PC}$ ..... je souhrn pořizovacích (vstupních) cen dlouhodobého majetku

$\sum \text{ZC}$ ..... souhrn zůstatkových cen dlouhodobého majetku.

Míra investičního rozvoje³¹ – ukazuje v jaké míře je příspěvková organizace schopna během jednoho roku obnovit, či rozšířit svůj investiční majetek z odpisů. Odpisy jsou u příspěvkové organizace hlavním zdrojem pro obnovu dlouhodobého majetku, pokud tyto nedostačují, musejí být hledány jiné zdroje krytí, v tomto případě to jsou investiční dotace z veřejných rozpočtů.

$$\text{míra investičního rozvoje} = \frac{I_B}{O}, \text{ resp. } \frac{I_B}{\sum O}$$

kde:

I_B ..... investice brutto

O ..... odpisy

$\sum O$ ... oprávky.

---

³⁰OTRUSINOVÁ, Milana; KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4. s. 116

³¹OTRUSINOVÁ, Milana; KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4. s. 116

Ukazatele produktivity³²

Vyjadřují produkční schopnosti a výkonnosti ve vztahu na zdroje tvorby bohatství - práce a kapitál.

Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty³³ – ukazatel poměří podíl přidané hodnoty na pracovníka. Máli být produktivita práce maximalizována, je nutné směřovat ke zvyšování přidané hodnoty a snižovat počty pracovníků.

$$PP = \frac{PH}{\bar{L}}$$

kde:

PP ..... je produktivita práce

PH ..... přidaná hodnota

$\bar{L}$ ..... průměrný počet pracovníků.

Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty³⁴ – ukazatel je vhodný k určení produkční síly kapitálu příspěvkové organizace. Zohledňuje nejen hospodářský výsledek, celou přidanou hodnotu (zejména osobní náklady a odpisy).

$$r_K^* = \frac{PH}{\bar{K}} \times 100,$$

kde:

r_K^* ..... je míra zhodnocení celkového kapitálu počítaná pomocí přidané hodnoty

PH .... přidaná hodnota (účetní)

$\bar{K}$ ..... celkový kapitál (průměrná hodnota).

---

³²OTRUSINOVÁ, Milana; KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4. s. 116

³³OTRUSINOVÁ, Milana; KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4. s. 116

³⁴KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2., s. 138

4 Praktická část

4.1 Organizace

Název organizace: Dům dětí a mládeže Znojmo

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: Sokolská 8, 669 02 Znojmo

Ředitelka: Mgr. Hana Bílková

Zřizovatel: Jihomoravský kraj, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno

IČO: 70285314

Dům dětí a mládeže Znojmo je příspěvková organizace Jihomoravského kraje se sídlem v Brně. Statutárním orgánem příspěvkové organizace je ředitel, kterého jmenuje a odvolává Rada Jihomoravského kraje. Hlavní účel příspěvkové organizace a předmět činnosti související s tímto účelem je poskytování zájmového vzdělávání, tato činnost se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Zřizovatel této příspěvkové organizaci povoluje provozovat doplňkovou činnost v oblasti realitní činnosti a v oblasti pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti. Příspěvková organizace doplňkovou činnost neprovozuje.

4.2 Charakteristika

Dům dětí a mládeže Znojmo je školským zařízením. Provozuje pouze hlavní činnost. Součástí hlavní činnosti je zajišťování volnočasových aktivit pro účastníky, podle vyhlášky č. 74/2005 to jsou děti, žáci, studenti, pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků, popřípadě další fyzické osoby. Počet těchto účastníků se každoročně pohybuje kolem čísla 2 800 (řádně přihlášených členů), počet účastníků příležitostných akcí pro veřejnost je však mnohem vyšší. Součástí hlavní činnosti je zejména poskytování zájmového vzdělávání, táborová činnost v období školních prázdnin, jednodenní akce pro školy a veřejnost, vícedenní soustředění v rámci jednotlivých zájmových útvarů a pořádání soutěží jak v oblasti sportu, tak i v oblasti kultury. Tyto činnosti organizace provozuje nejen ve městě Znojmě, ale i v přilehlých obcích jako jsou v současné době Šumná, Štítary, Vranov nad Dyjí, Lubnice, Jevišovice, Šatov, Břežany, Jaroslavice, Prosiměřice, Dobšice, Suchohrdly apod..

Od 1. 1. 2011 byla organizace sloučena s Domem dětí a mládeže Šumná, tím se oblast její působnosti rozšířila.

V oblasti zájmových útvarů organizace nabízí zájmové vzdělávání tohoto zaměření:

- sportovní (florbal, atletika, badminton, střelba, paintball, stolní tenis, sportovní hry, plavání, aerobik, horolezení),
- bojové umění (taekwon-do, kung-fu a tai-chi),
- taneční (zumba, břišní tance, country tance, společenské tance a mažoretky),
- hudební (hra na klavír, klávesy, kytaru, flétnu, cimbál, lidový zpěv a tanec),
- rukodělné (železniční modelářství, letecké modelářství, keramika, výtvarný ateliér, drátkování),
- chovatelské a rybářské kroužky
- jazykové kroužky (angličtina, němčina),
- joga (Hatja joga a Sahadža joga),
- pro předškolní děti kluby s rodiči i samostatné kroužky výtvarné, jazykové a taneční.

Táborová činnost se zaměřuje na pobytové a příměstské tábory. Organizace pořádá ročně průměrně třináct těchto táborů, tyto tábory jsou vždy tematicky zaměřeny.

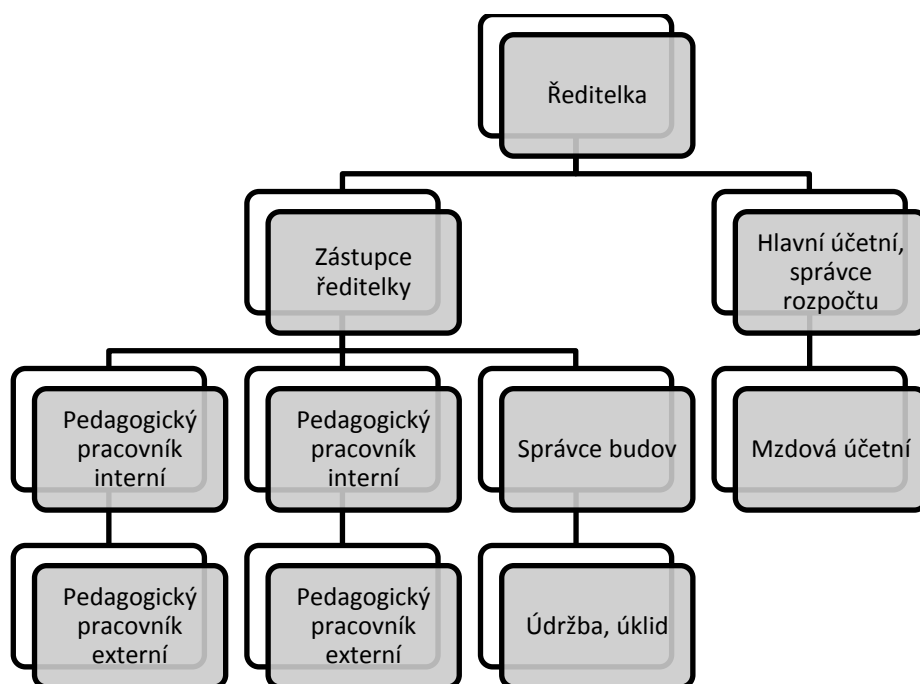
Mezi jednodenní akce patří každoročně, den dětí, advent, den země, Znojmo město dětí, závěrečná akademie, přehlídka orientálních tanců, modelbrání, vánoční koncerty a závěrečné koncerty, pro školy pak organizuje projekt protidrogové prevence.

Mezi soutěže, které organizace pořádá, patří recitační soutěž, výtvarné soutěže, florbalová liga, soutěž v basketbalu a ostatní sportovní soutěže. Těchto soutěží se zúčastňují žáci škol z regionu i celé republiky.

4.3 Struktura organizace

V organizaci pracují pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci. Jejich počet je závazně stanoven zřizovatelem. V současné době je počet pedagogických pracovníků stanoven na 10,57 úvazku a počet nepedagogických pracovníků na 6,43 pracovníků. Tito pracovníci pracují v organizaci na základě pracovní smlouvy a jsou to interní zaměstnanci. Dále organizace zaměstnává externí zaměstnance, jejich počet je závislý na počtu otevřených zájmových vzdělávání. Organizace tyto zaměstnance zaměstnává na dohodu o pracovní činnosti, jejich počet je 130.

Obrázek č. 2 Organizační struktura organizace

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4 Financování

Organizace je především financována prostřednictvím dotací od svého zřizovatele. Zřizovatel na základě výkonů organizaci stanoví výši dotace na přímé výdaje a dotaci na provoz. Další finanční prostředky organizace získává z uživatelských poplatků a z účelových dotací od města Znojma.

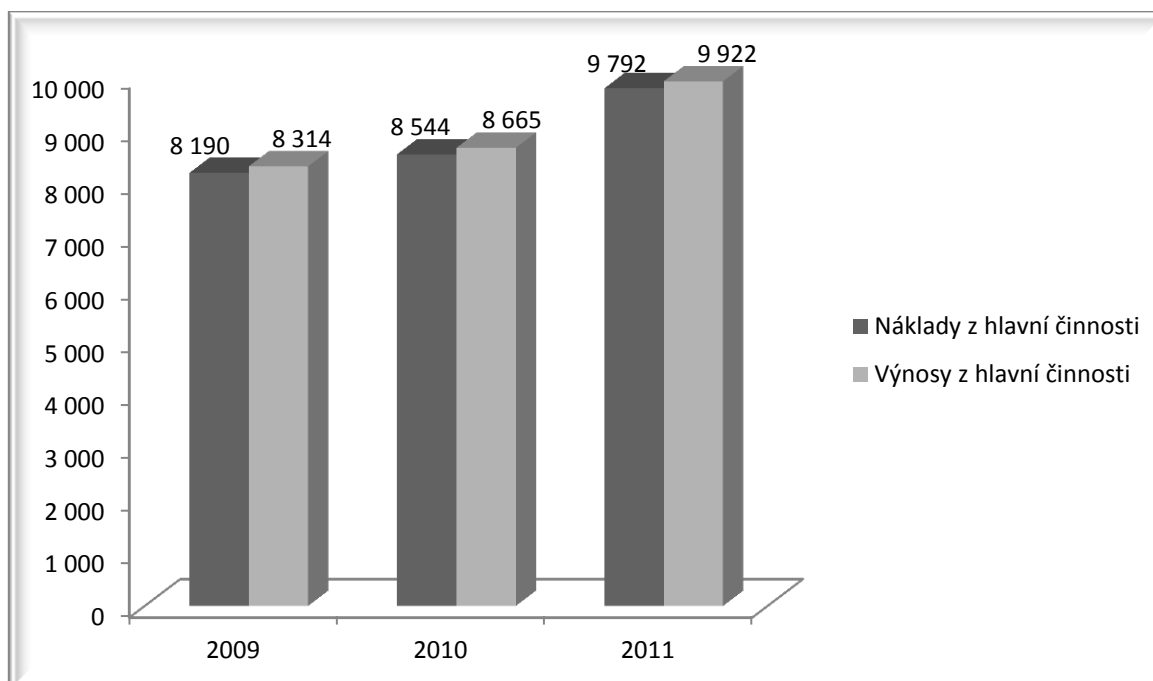
4.5 Finanční analýza

4.5.1 Ukazatel autarkie hlavní činnosti na bázi nákladů a výnosů

Ukazatel autarkie hlavní činnosti na bázi nákladů a výnosů můžeme pozitivně hodnotit, pokud je roven 100 %. Ukazatel autarkie hlavní činnosti vyjadřuje, zda je organizace schopna krýt náklady z hlavní činnosti výnosy z hlavní činnosti. Pokud je ukazatel pod stanovenou optimální hodnotou znamená to nedostatečné krytí nákladů výnosy, v opačném případě je na zvážení snížení uživatelských poplatků či využití dotačních finančních prostředků jinde. Dle výsledných hodnoty sledovaného ukazatele je zřejmé, že organizace nemá problém náklady pokrýt. Porovnáme-li náklady v jednotlivých letech je vidět jejich růst, taktéž výnosy rostou,

z toho je možno usuzovat rozšiřující se činnost organizace za předpokladu, že se poplatky za poskytnuté služby nezvyšovaly. V roce 2011 je nárůst nákladů a výnosů vyšší než v předchozích letech z důvodu sloučení s organizací Dům dětí a mládeže Šumná a tím razantní rozšíření činností.

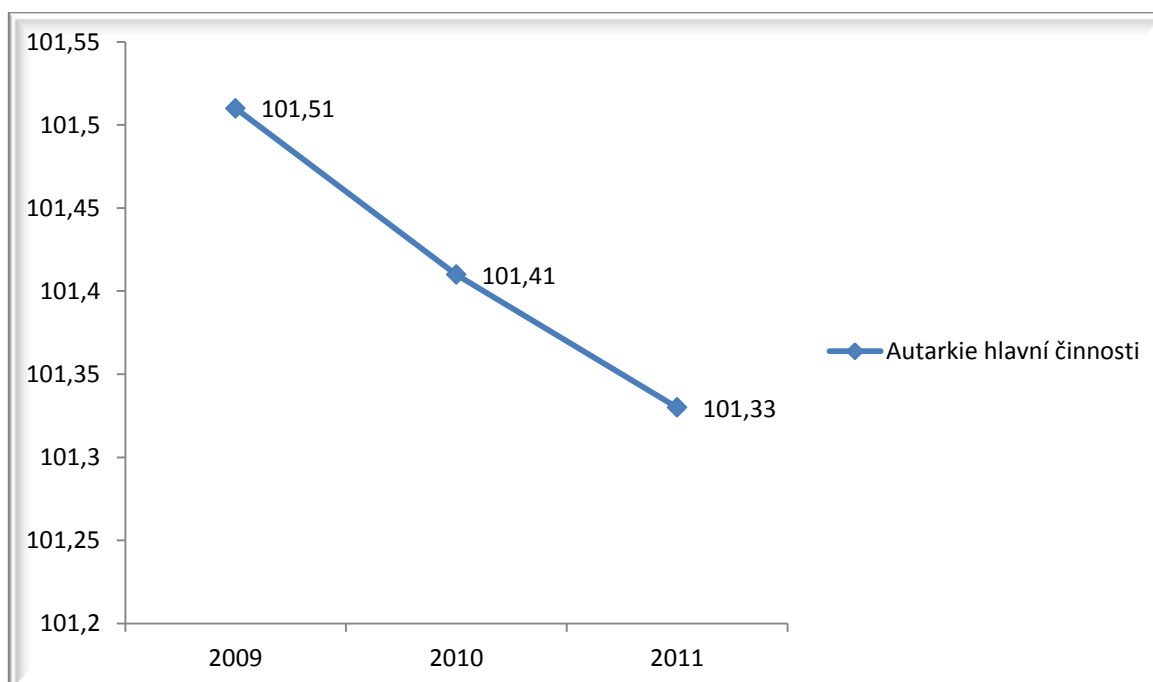
Graf č. 1 Náklady a výnosy z hlavní činnosti v jednotlivých letech

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty z výkazu zisku a ztrát

Budeme-li hodnotit vývoj ukazatele autarkie hlavní činnosti v jednotlivých letech 2009 až 2011 je zřejmé, že se ukazatel snižuje. To může znamenat zejména v roce 2011 při sloučení s jinou organizací zvýšené nákladové zatížení, se kterým se organizace dle výsledku ukazatele velice dobře vypořádala, neboť náklady nepřevýšily výnosy.

Graf č. 2 Ukazatel autarkie hlavní činnosti na bázi nákladů a výnosů

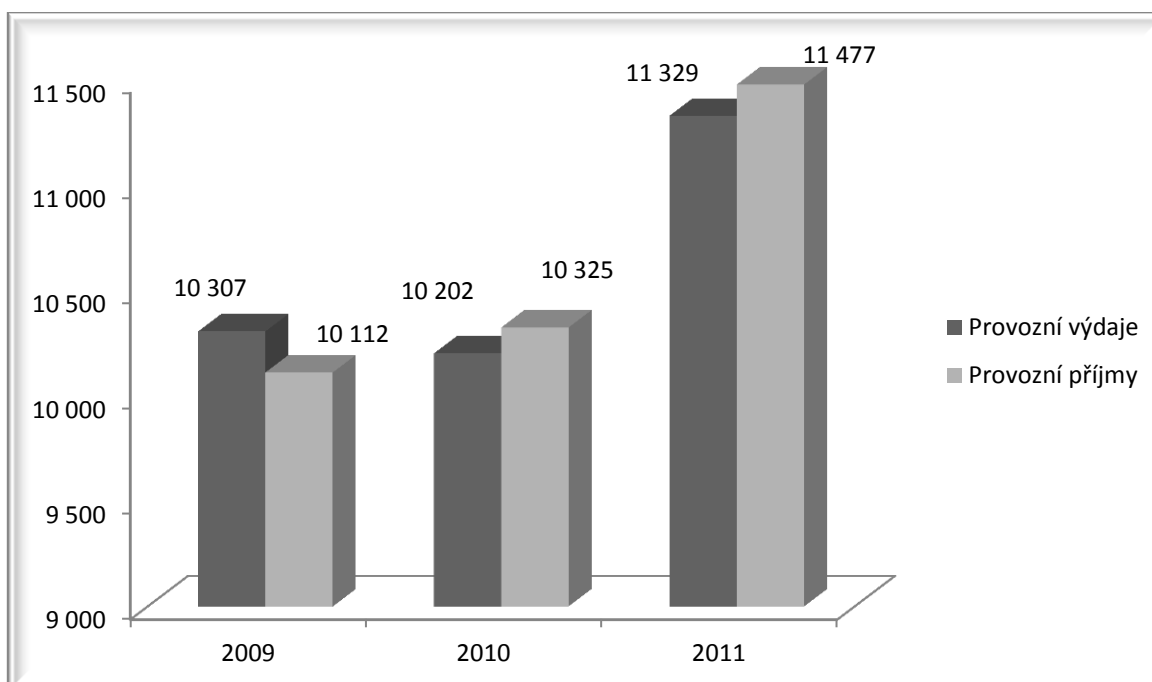

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.2 Ukazatel celkové autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů

Ukazatel celkové autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů znázorňuje, vyrovnanost hospodaření organizace, tj. pokud organizace stoprocentně pokrývá své výdaje příjmy. Při hodnotě ukazatele pod optimální hranicí je třeba hledat příčiny a posoudit vztah k výnosově nákladové autarkii. Hodnota výrazně nad 100 % nutí k zamyšlení a vyššímu zhodnocení volných finančních prostředků a taktéž posoudit vztah k autarkii nákladů a výnosů. Neinvestiční příjmy u sledované organizace byly v letech 2010 a 2011 generovány v dostačující míře na pokrytí neinvestičních výdajů. V roce 2009 byly tyto neinvestiční příjmy generovány v nedostačující míře, toto bylo způsobeno zásahem zřizovatele – rozpočtovou změnou v průběhu roku, kdy zřizovatel řešil dopad hospodářské krize na hospodaření Jihomoravského kraje a snížil organizaci příspěvek na provoz o částku 464 tis. Kč. S touto situací se organizace musela vyrovnat.

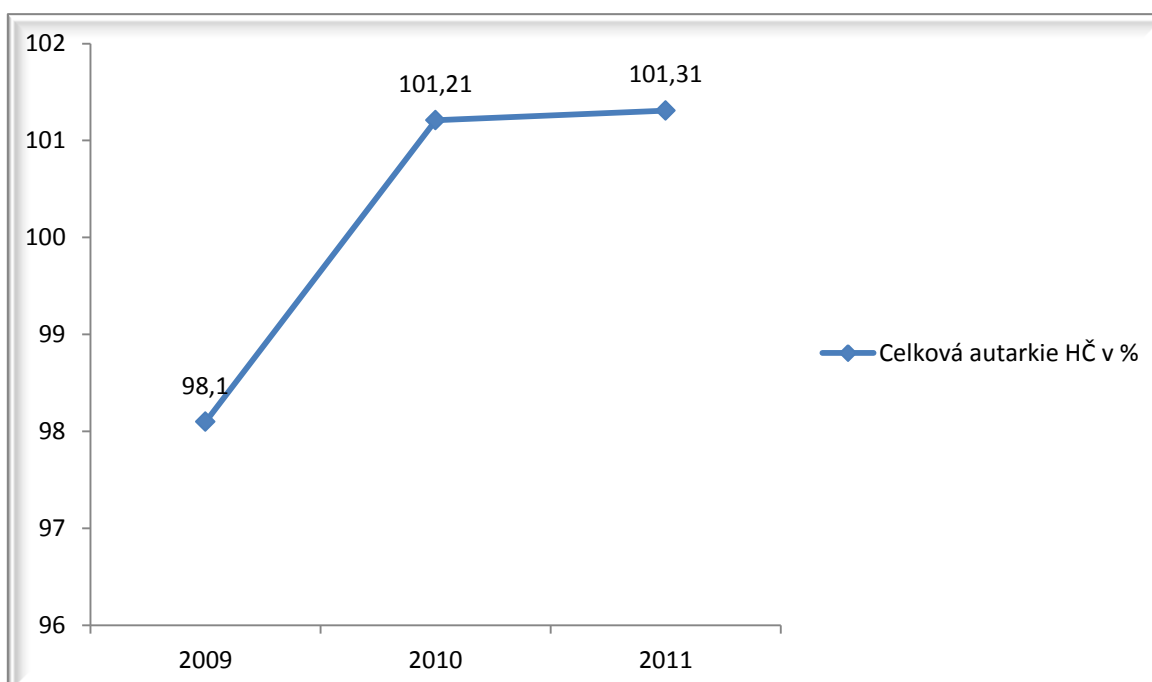
Graf č. 3 Provozní příjmy a provozní výdaje v jednotlivých letech

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty a zpracovány z účetních knih organizace

Vývoj jednotlivých výdajů a příjmů během sledovaného období koresponduje s vývojem nákladů a výnosů. V roce 2011 je vidět zřetelný nárůst příjmů a výdajů, který souvisí s výše uvedenými skutečnostmi.

Graf č. 4 Ukazatel celkové autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů

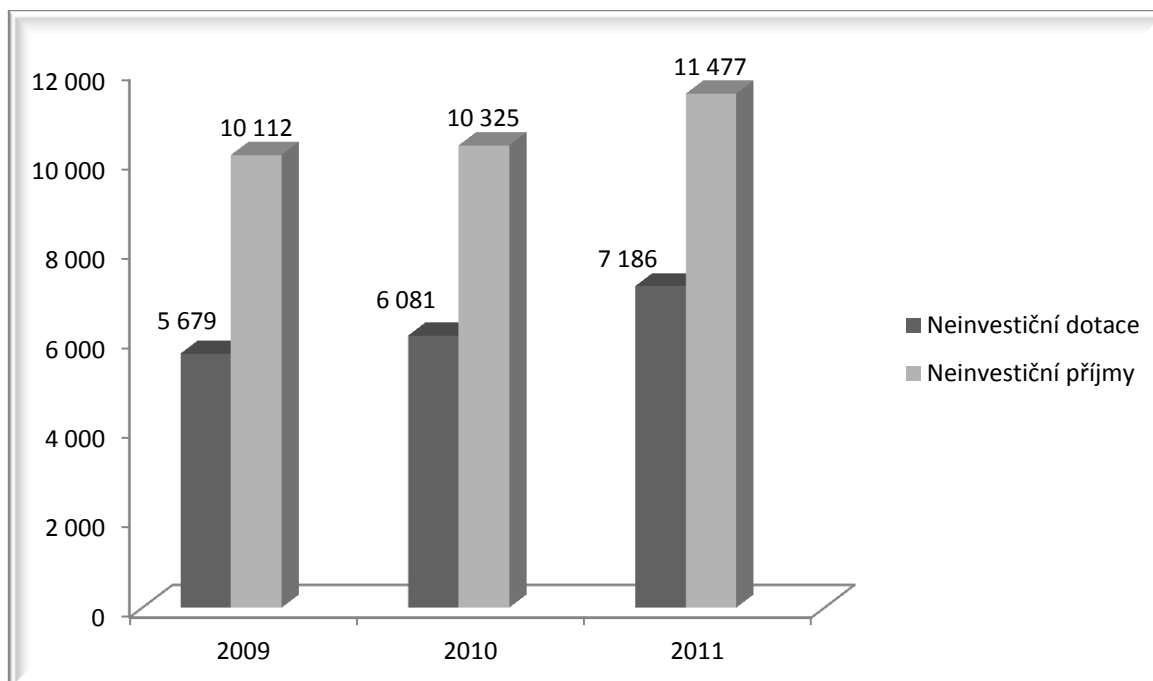
Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtu

Vývoj ukazatele celkové autarkie je pozitivní, má tendenci se zvyšovat, což ukazuje schopnost organizace krýt výdaje svými příjmy. Pokud zřizovatel neprovede během roku změnu rozpočtu, která by pro organizaci znamenala použít rezervní fond, pak by organizace mohla pokračovat v nastaveném financování bez většího rizika nekrytí výdajů příjmy.

4.5.3 Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech

Neboli podíl rozpočtovaných prostředků na financování provozu organizace. Vypočtený ukazatel nás informuje nakolik je organizace závislá na dotacích od zřizovatele. Tento ukazatel je pro organizaci důležitý v okamžiku změny výše dotačního financování. Z výše uvedeného je zřejmé, že se závislost pomalu zvyšuje, je to nepatrný růst, ale zvyšující se. Pokud zřizovatel bude v budoucnu dotace snižovat, organizace bude nucena zvyšovat uživatelské poplatky, aby udržela rozsah své činnosti. Pokud by poplatky nevyšla, musela by svoji činnost omezit.

Graf č. 5 Příjmy z neinvestiční dotace a celkové provozní příjmy (v tis. Kč)

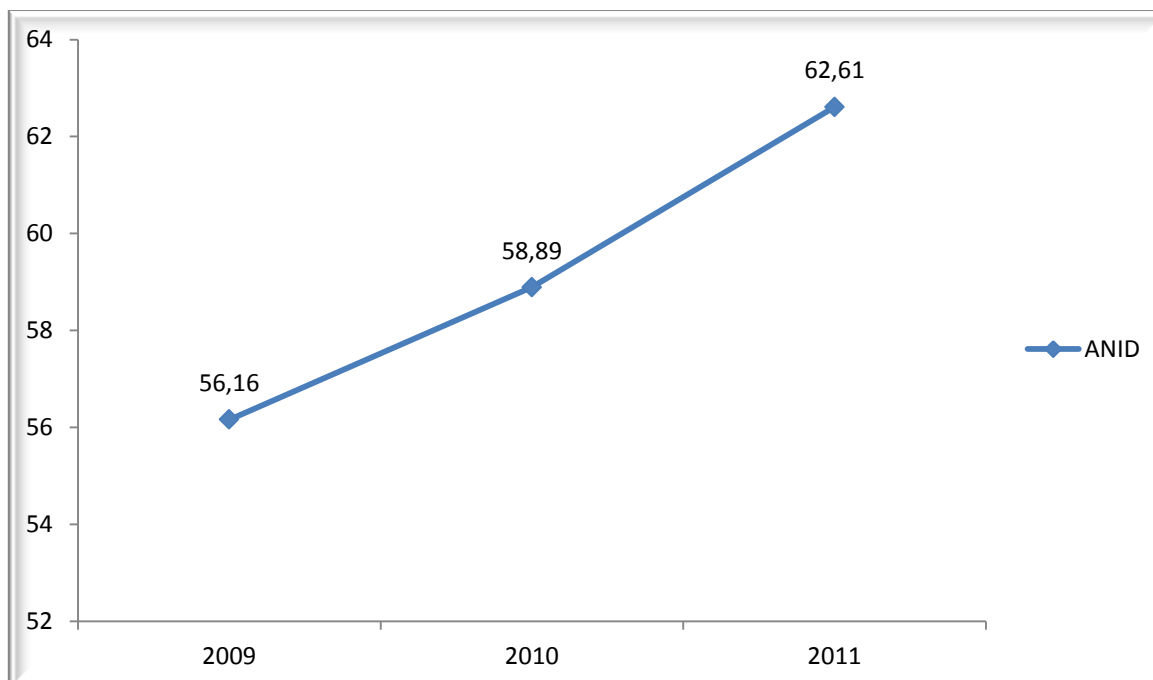

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty a zpracovány z účetních knih organizace

V roce 2009 byly dotace od zřizovatele změnou rozpočtu v průběhu roku sníženy, v roce 2010 organizace pracovala s rozpočtem, který nebyl zásadním způsobem upravován. V roce 2011 jsou příjmy z neinvestiční dotace zvýšené v důsledku slučování s jinou organizací. Tudíž

trend zvyšování dotací je pouze dočasný, organizace v budoucnu musí počítat se stejnou či nižší výší dotací.

Graf č. 6 Ukazatel míry příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.4 Variátor celkových nákladů

Variátor celkových nákladů je jeden z ukazatelů rentability. Ideální hodnota tohoto ukazatele je jedna. Pokud se hodnota ukazatele dostane výrazně nad tuto hodnotu, značí to vyšší dynamiku nárůstu nákladů. Tuto situaci je možné řešit zvýšeným uživatelským poplatkem, či získáním neinvestičních dotací. V situaci opačné je možné uživatelský poplatek snížit, případně snížit nároky na neinvestiční dotace, nebo rozšířit rozsah produkce.

Tabulka č. 1 Variátor celkových nákladů (v tis. Kč)

Ukazatel/rok	2009	2010	2011
$N(t+1) - N_t$	354	1 248	878
N_t	8 190	8 544	9 792
$V(t+1) - V_t$	351	1 257	819
V_t	8 314	8 665	9 922
variátor N	1,02	1,00	1,08

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty a zpracovány z účetních knih organizace

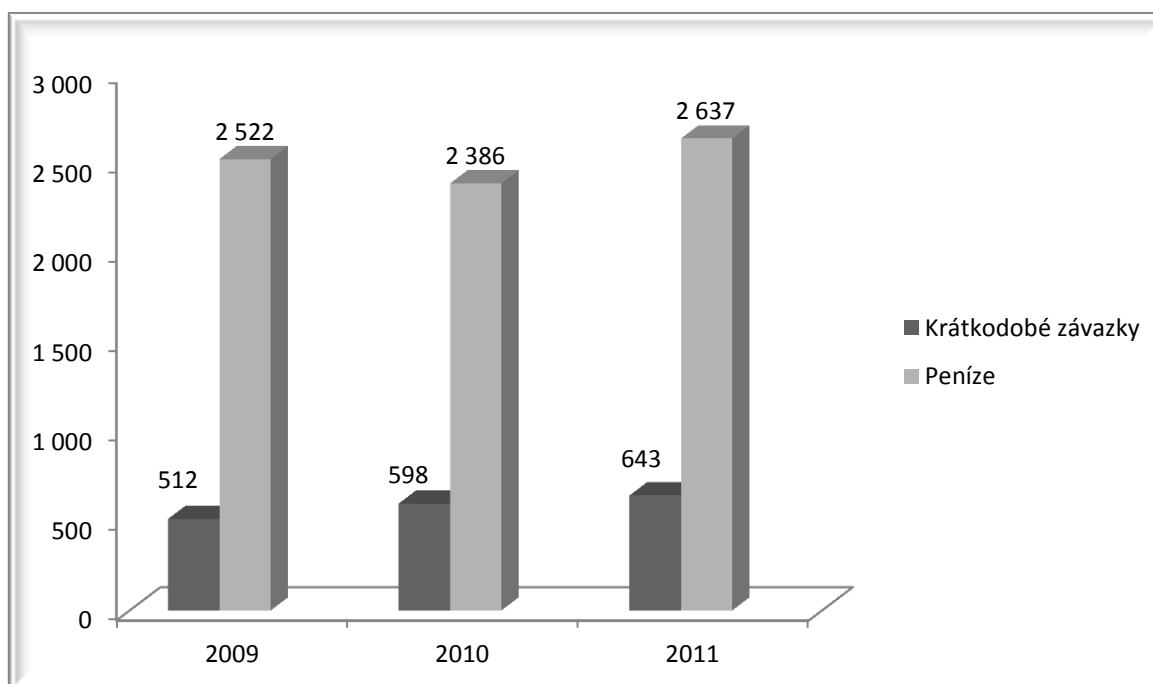

Dle výsledku variátoru celkových nákladů se organizaci téměř podařilo minimalizovat dynamiku vývoje celkových nákladů (vzhledem k růstu inflace) s dynamikou vývoje celkových výnosů, neboli výše neinvestiční dotace a výše uživatelského poplatku jsou stanoveny optimálně.

4.5.5 Okamžitá likvidita

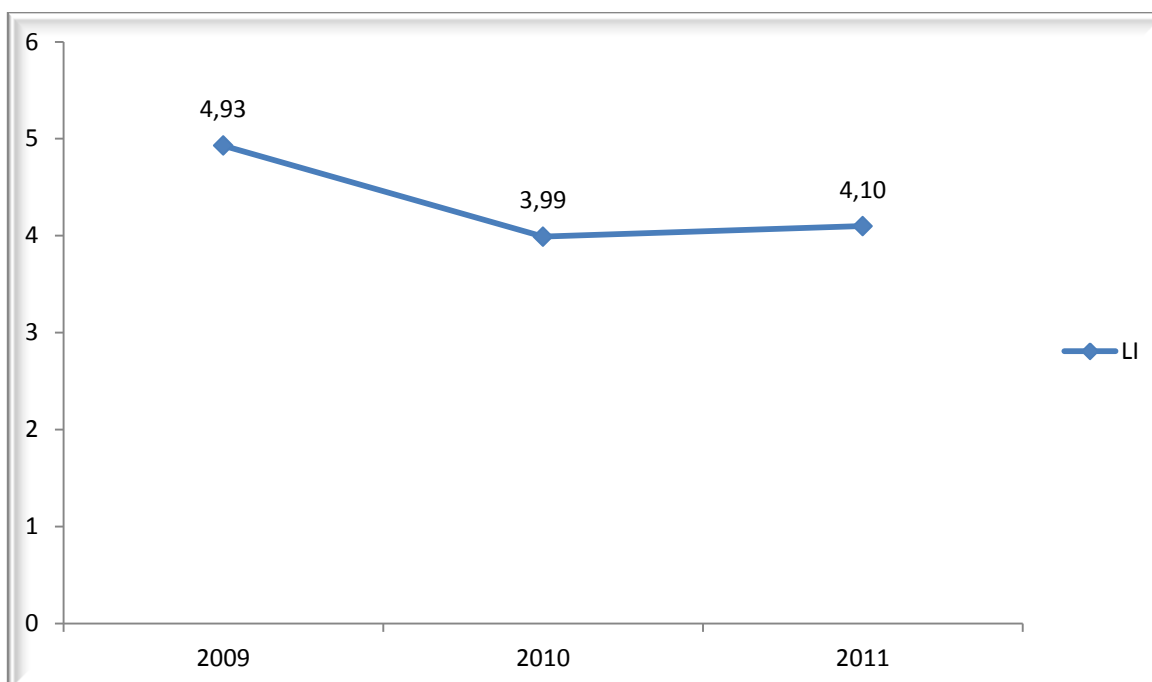
Ukazatel likvidity vypovídá o tom jak je organizace schopna dostát svým závazkům. Optimální hodnota tohoto ukazatele v soukromém sektoru je 0,2, municipální firmy mívají tuto hodnotu vyšší. U hodnocené organizace je tato okamžitá likvidita velice vysoká. To znamená, že nemá problém hradit své závazky, na druhou stranu finanční prostředky ležící na běžném účtu se nezhodnocují. Vzhledem k tomu, že organizace má nemalé peněžní prostředky na svých fondech a tyto fondy musí být kryty, není možné pro organizaci, aby tyto finanční prostředky nějakým způsobem zhodnocovala. Největší podíl finančních prostředků má organizace v rezervním fondu, tyto finanční prostředky chce organizace v budoucnu přesunout se souhlasem zřizovatele do investičního fondu a částečně z fondu pořídit různé investiční akce, na které si organizace „šetří“.

Graf č. 7 Výše peněz a krátkodobých závazků (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty a zpracovány z účetních výkazů

Graf č. 8 Průměrné tempo růstu okamžité likvidity v letech 2009 – 2011

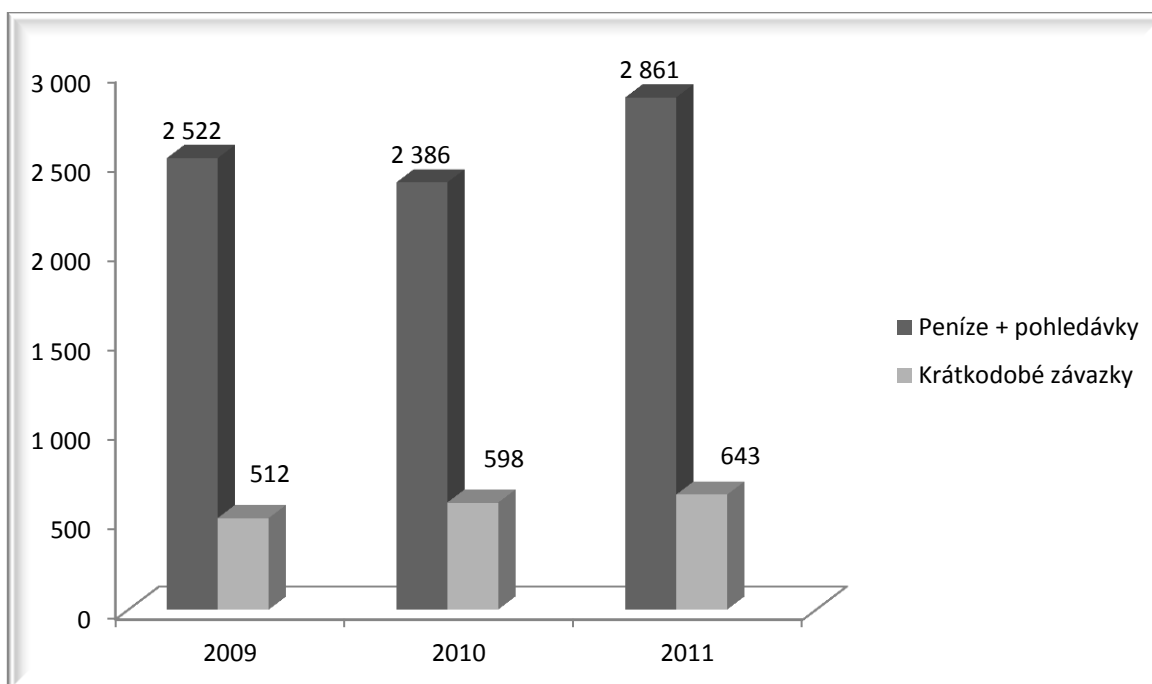

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.6 Pohotová likvidita

Neboli rychlý test finančního zdraví, výše ukazatele by se měla pohybovat kolem hodnoty jedna, což značí vyrovnanost krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků. Hodnota ukazatele ve výši pod hodnotou jedna značí nesolventnost, naopak výše ukazatele nad hodnotou jedna vyjadřuje neefektivní vázání finančních prostředků. Vysoké hodnoty tohoto ukazatele jsou typické u neziskových organizací, naopak u ziskových firem bývá hodnota tohoto ukazatele výrazně nižší.

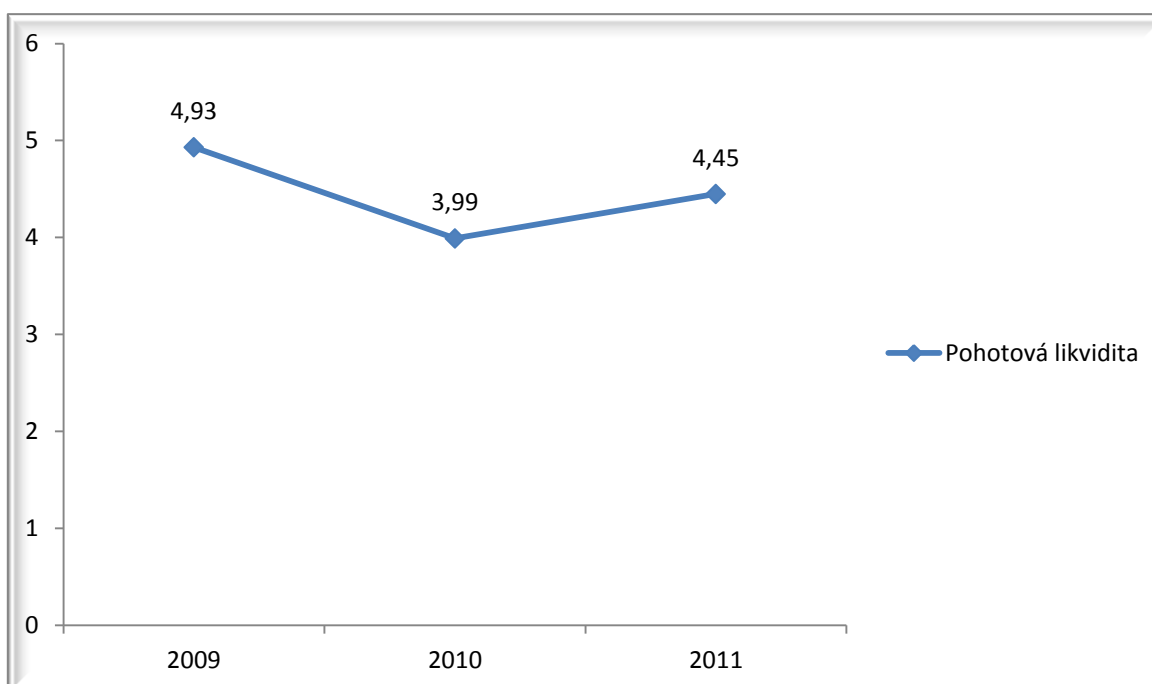
Graf č. 9 Výše peněz a pohledávek v porovnání s krátkodobými závazky

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty z účetních výkazů

Pohotová likvidita u sledované organizace je velice vysoká. Finanční prostředky jsou neefektivně vázány.

Graf č. 10 Ukazatel pohotové likvidity

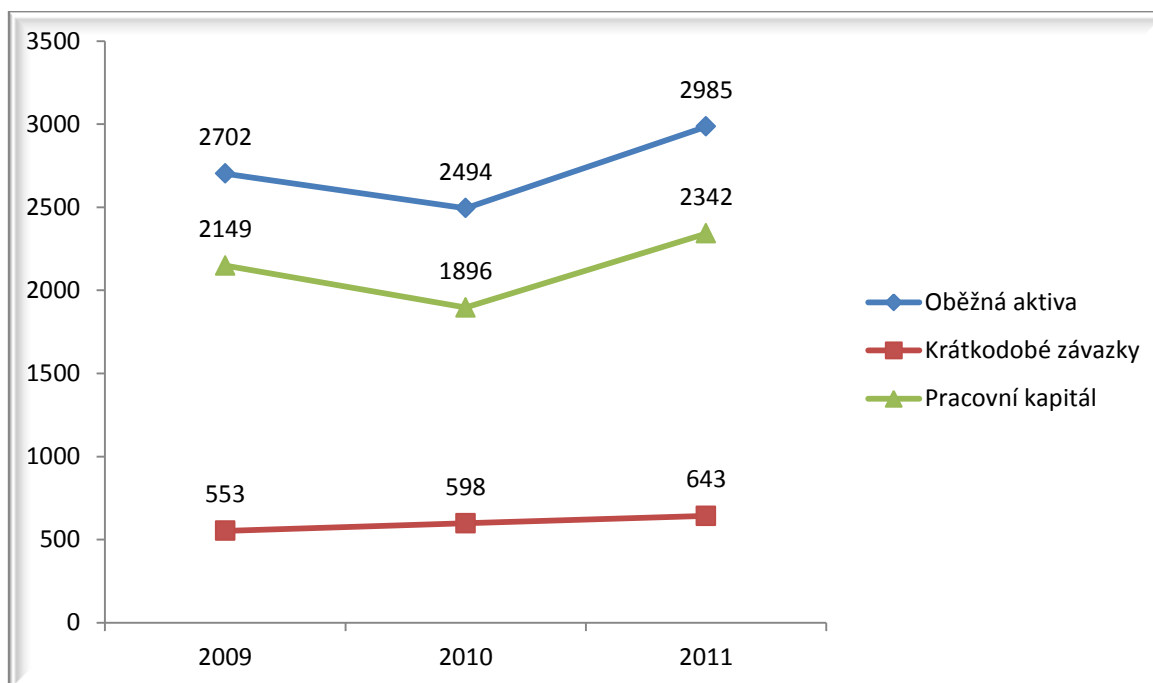

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.7 Pracovní kapitál

Pracovní kapitál představují prostředky, které má organizace k dispozici pro svoji činnost. Pracovní kapitál sledované organizace je vysoký, jak již bylo výše uvedeno organizace má finanční prostředky vázané na jednotlivých fondech.

Graf č. 11 Struktura složení ukazatele – pracovní kapitál (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě údajů z tabulky č. 6

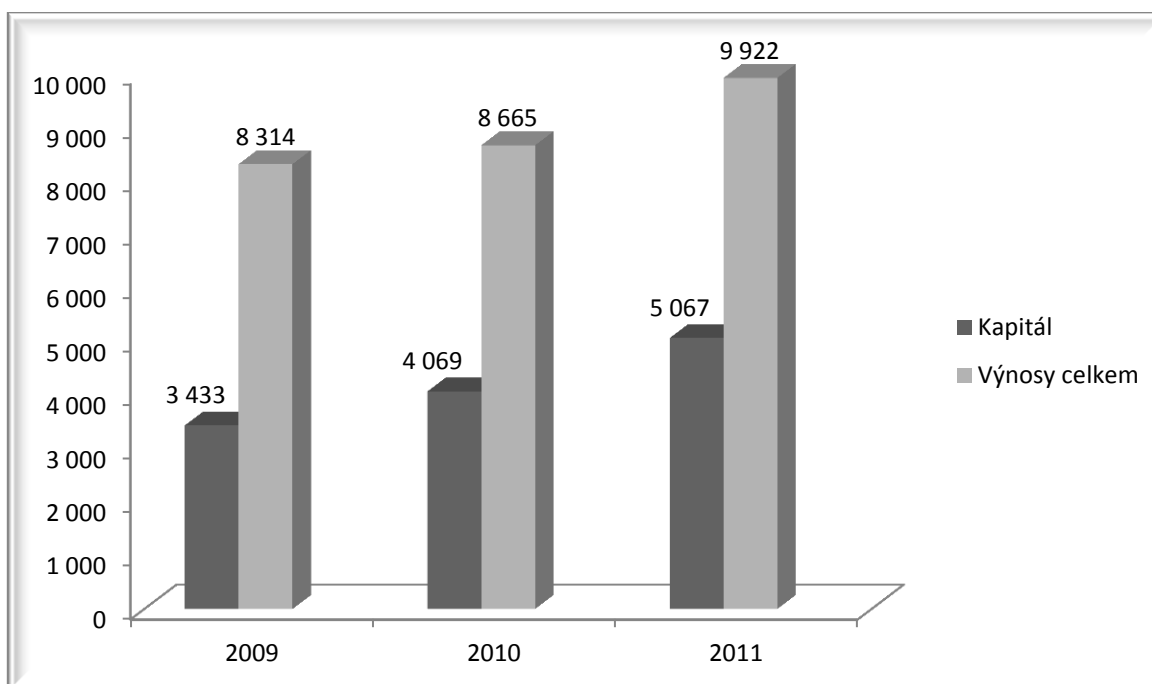
Dle struktury složení sledovaného ukazatele vyplývá, že hodnota krátkodobých závazků rok od roku roste v průměru o 45 tis. Kč, zatímco oběžná aktiva vykazují nestejný vývoj, nejnižší hodnotu dosahovala v roce 2010.

Celkově je možné hodnotit organizaci jako vysoce likvidní.

4.5.8 Obrat kapitálu

Jeden z ukazatelů aktivity vyjadřuje, kolikrát se vrátí vložený kapitál do provozu organizace. Cílem je maximalizace ukazatele, což platí jak pro ziskovou, tak i neziskovou sféru. Při výpočtu tohoto ukazatele bylo vycházeno z průměrných hodnot kapitálu během roku, aby byla odstraněna možná okamžiková odchylka při výpočtu z ročních hodnot.

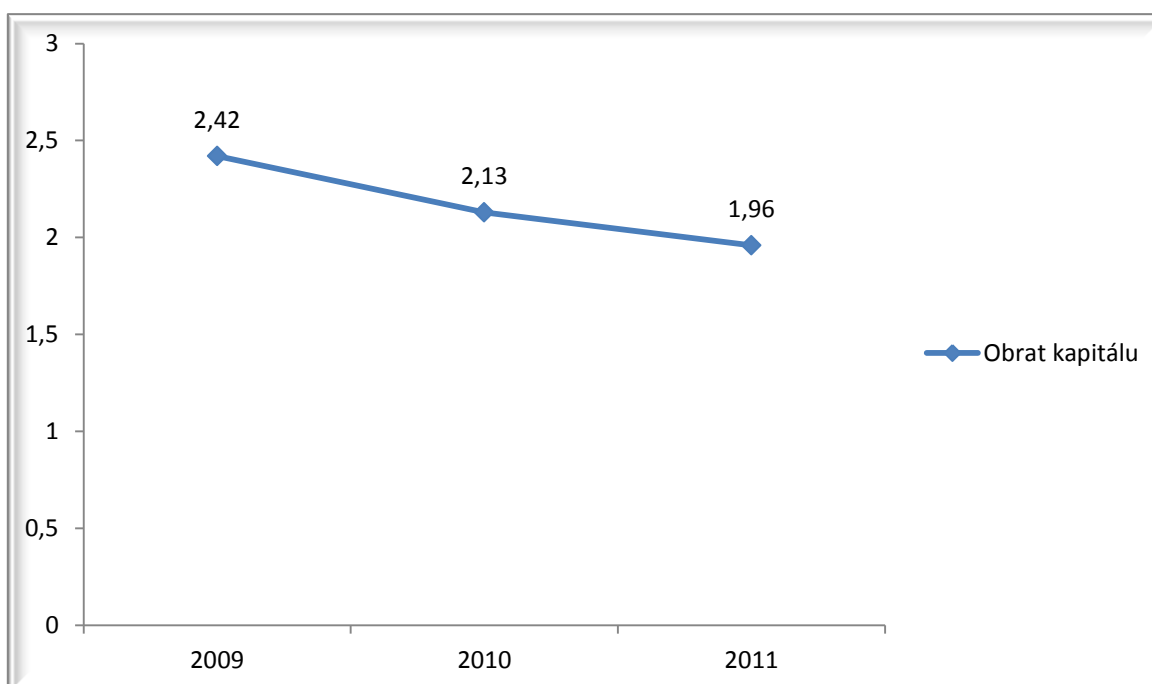
Graf č. 12 Výše kapitálu a celkových výnosů (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě účetních výkazů

Hodnocená organizace má poměrně vysoký obrat kapitálu, který se podle zpracovaných výpočtů rok od roku pomalu snižuje, což můžeme hodnotit poněkud negativně. Cílem organizace by měla být co nejvyšší hodnota tohoto ukazatele.

Graf č. 13 Ukazatel obratu kapitálu v jednotlivých letech

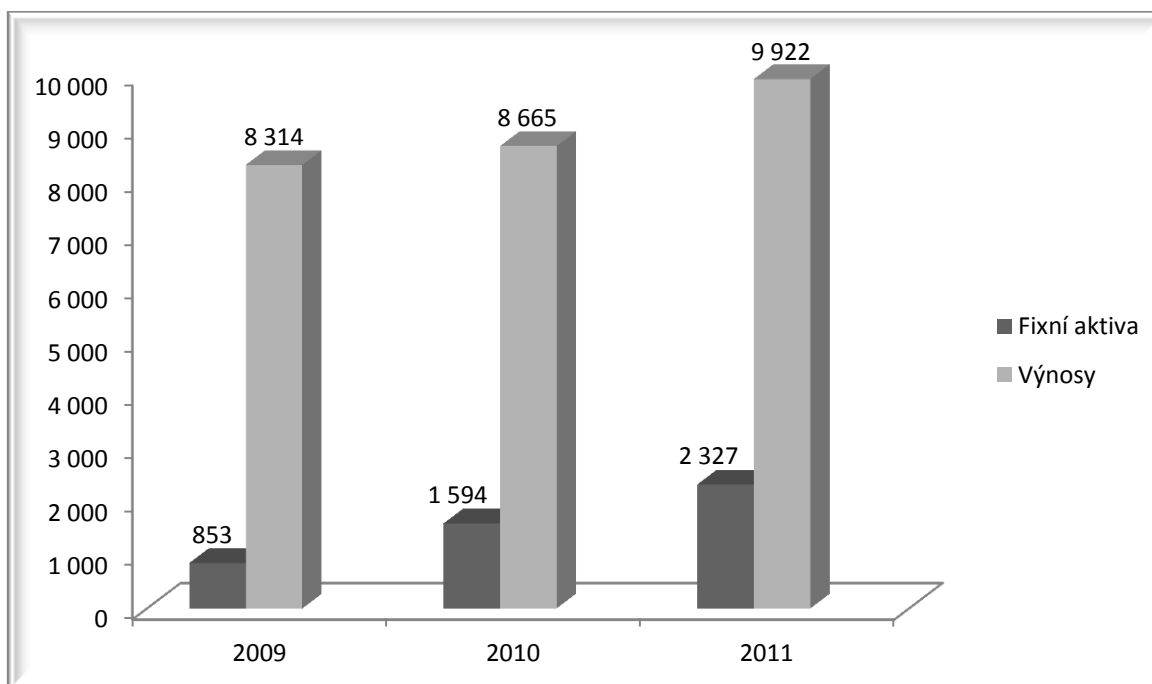

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.9 Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech

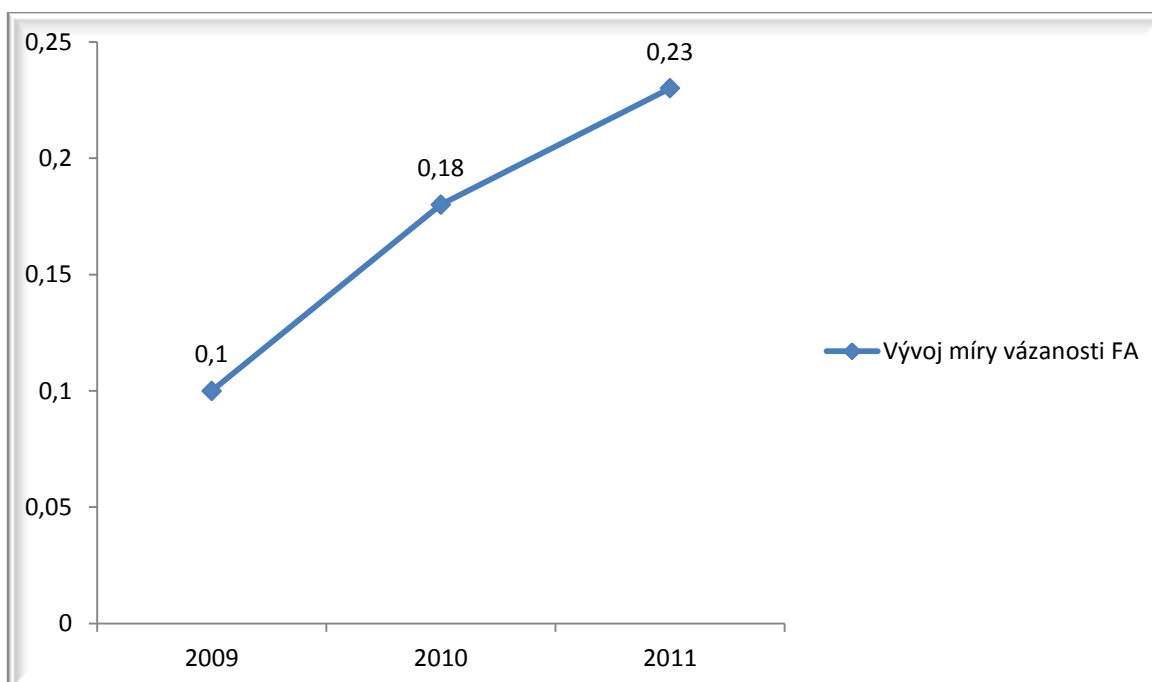
Ukazatel vyjadřuje míru náročnosti organizace na vybavení dlouhodobým majetkem ve vztahu k výnosům. Pokud si organizace stanoví optimální hodnotu tohoto ukazatele, tzn. podle náročnosti oboru na dlouhodobý majetek a hodnota tohoto ukazatel se výrazně sníží, pak je to signál pro danou organizaci, který by znamenal její ohrožení, které by spočívalo v nedostatku potřebného dlouhodobého majetku. V případě výrazného zvýšení tohoto ukazatele značí neekonomické vázání zdrojů v dlouhodobém majetku ve vztahu k výnosům. Činnost sledované organizace dle zjištěných hodnot není náročná na pořízení nákladného dlouhodobého majetku. Ukazatel ve sledovaném období roste, tzn., že organizace neustále zvyšuje objem dlouhodobého majetku.

Graf č. 14 Výše fixních aktiv a výnosů (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě údajů z účetních výkazů

Graf č. 15 Vývoj ukazatele míry vázanosti fixních aktiv na výnosech

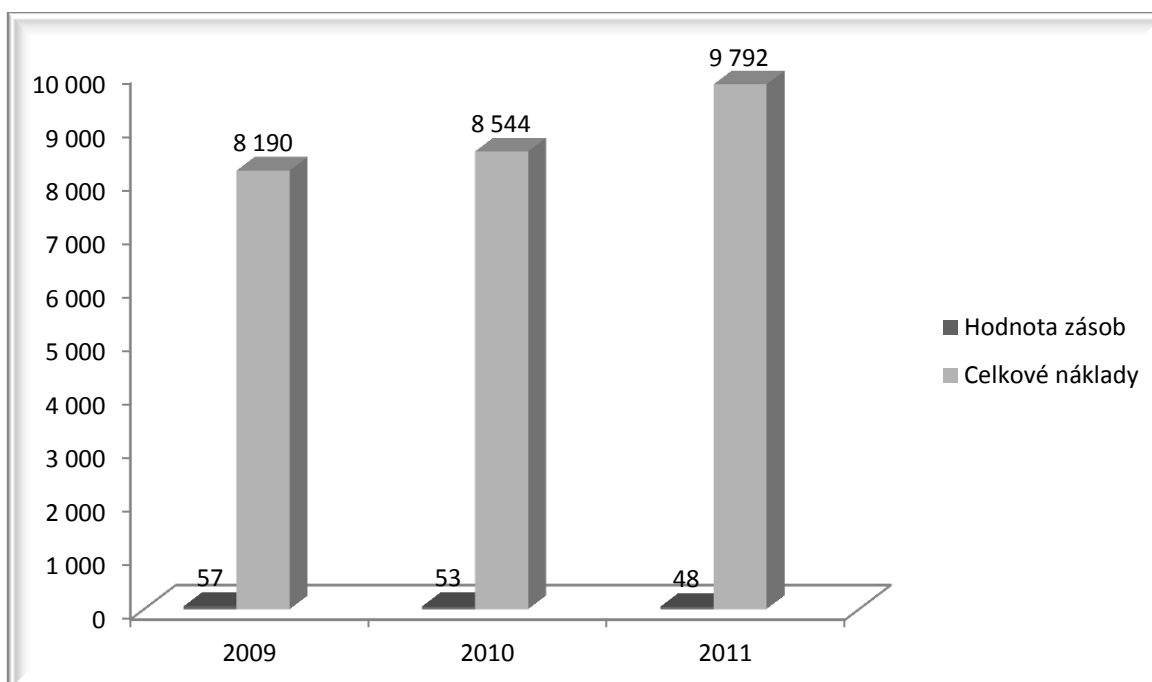

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.10 Rychlost obratu zásob

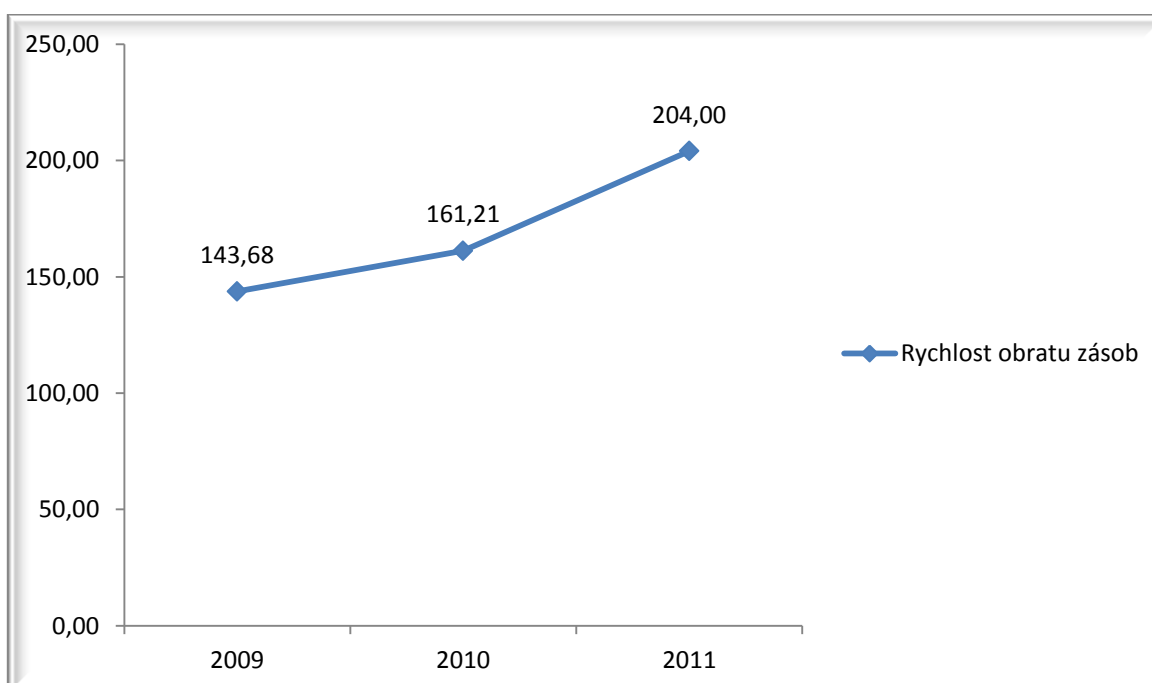
Ukazatel udává výkonnostní aktivitu v oblasti zásob, v ziskovém sektoru i neziskovém sektoru je cílem maximalizace tohoto ukazatele. Většina organizací se snaží výši svých zásob maximálně snižovat, nevázat zbytečně finanční prostředky v zásobách. Tento ukazatel se doporučuje využívat především u organizací, které mají vysokou hodnotu zásob. Posuzuje se ve vztahu k nákladům. U hodnocené organizace je zřejmé, že zásoby nemají velkou váhu v aktivech organizace. Dle vypočtených hodnot se průměrně obrátí v nákladech ve sledovaném období cca 170 krát.

Graf č. 16 Výše celkových nákladů a průměrných hodnot zásob (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě údajů z účetních výkazů

Graf č. 17 Ukazatel rychlosti obrátu zásob

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

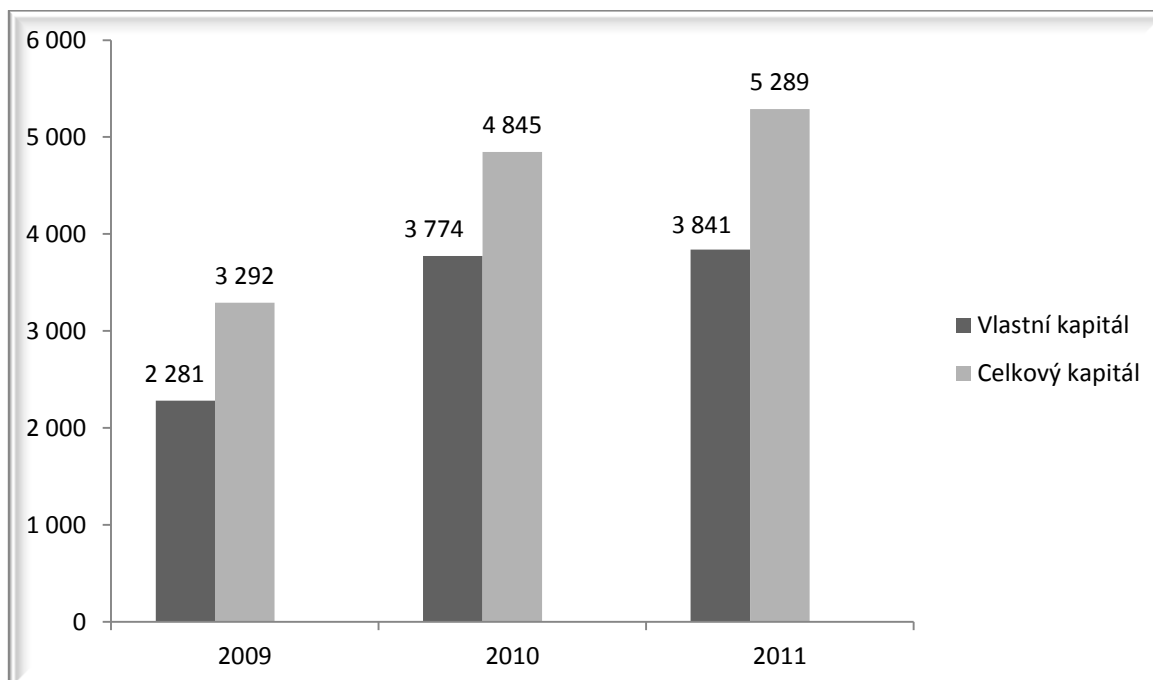
Ze zjištěných výsledků je zřejmé, že organizace usiluje o snížení výše finančních prostředků vázaných v zásobách, což vyplývá i ze sledovaného vývoje ukazatele, který neustále roste.

4.5.11 Míra finanční nezávislosti (stability)

Optimální výše tohoto ukazatele u příspěvkových organizací je zpravidla nad 70 %, pokud výše ukazatele pohybuje v hodnotě pod 50 %, je třeba této skutečnosti věnovat zvýšenou pozornost. Hodnota pod 30 % značí nestabilitu organizace. Sledovaná organizace dle zjištěných výsledků vykazuje stabilitu, dlouhodobý kapitál dostatečně kryje fixní aktiva.

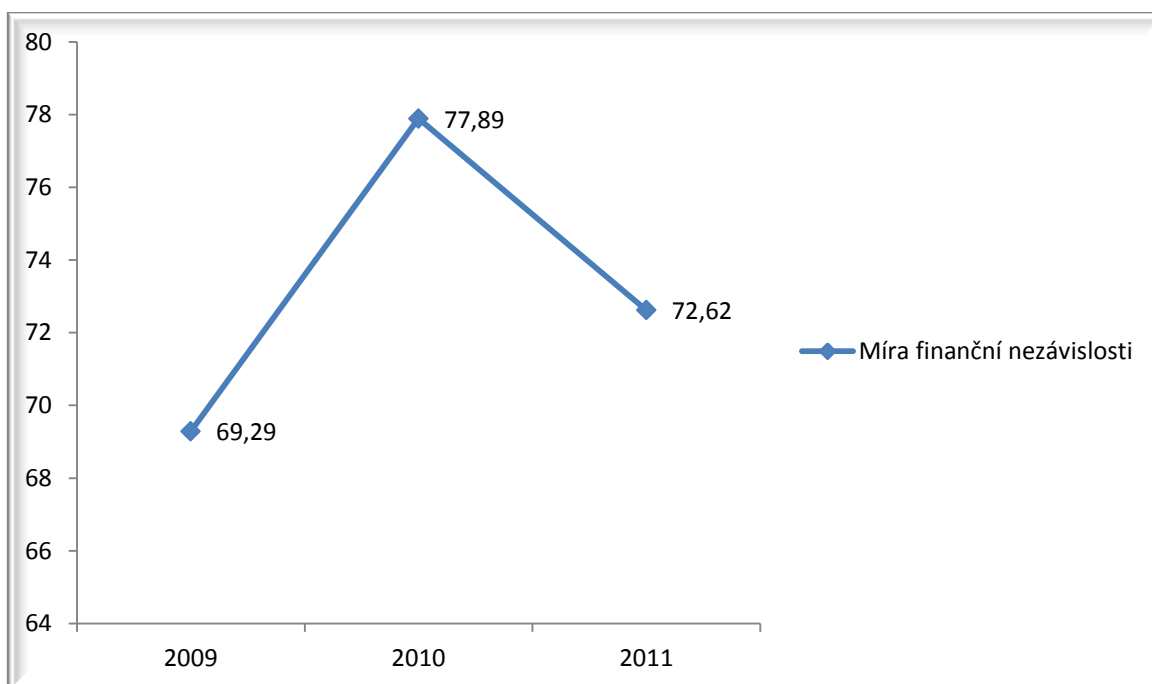
Graf č. 18 Míra finanční nezávislosti (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě údajů z účetních výkazů

Z hlediska vývoje výše vlastního a celkového kapitálu ve sledovaném období musíme konstatovat, že neustále rostou. Výše celkového kapitálu roste rychleji, než výše vlastního kapitálu, která se v roce 2011 zvýšila jen nepatrně.

Graf č. 19 Ukazatel míry finanční nezávislosti v %

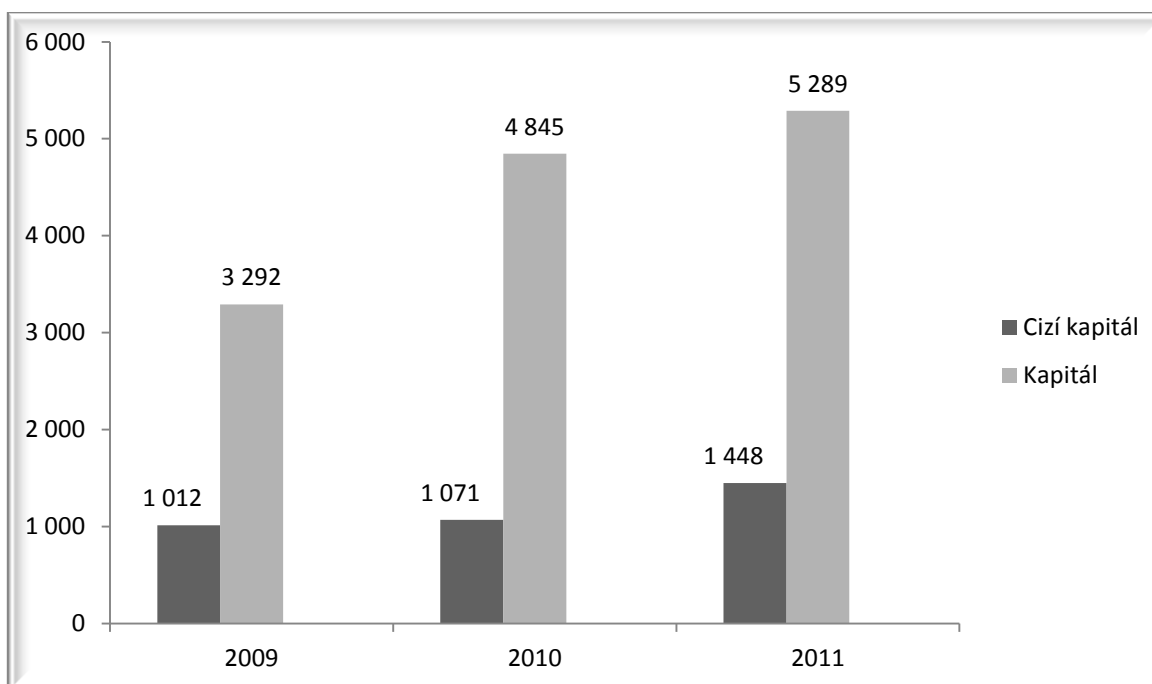

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.12 Míra věřitelského rizika

Hodnocená organizace má nízké věřitelské riziko, míra účasti cizího kapitálu na finančních zdrojích je v porovnání se stavem kapitálu nízká. Tento výsledek je pro daný typ organizace typický. Pokud se podíváme do ziskového sektoru, pak ten je charakteristický spíše vysokou mírou věřitelského rizika, firmy jsou financovány svými věřiteli, aniž by jim platili úroky. S tímto trendem je spjata ohrožení finanční stability firmy případně vznik insolventnosti.

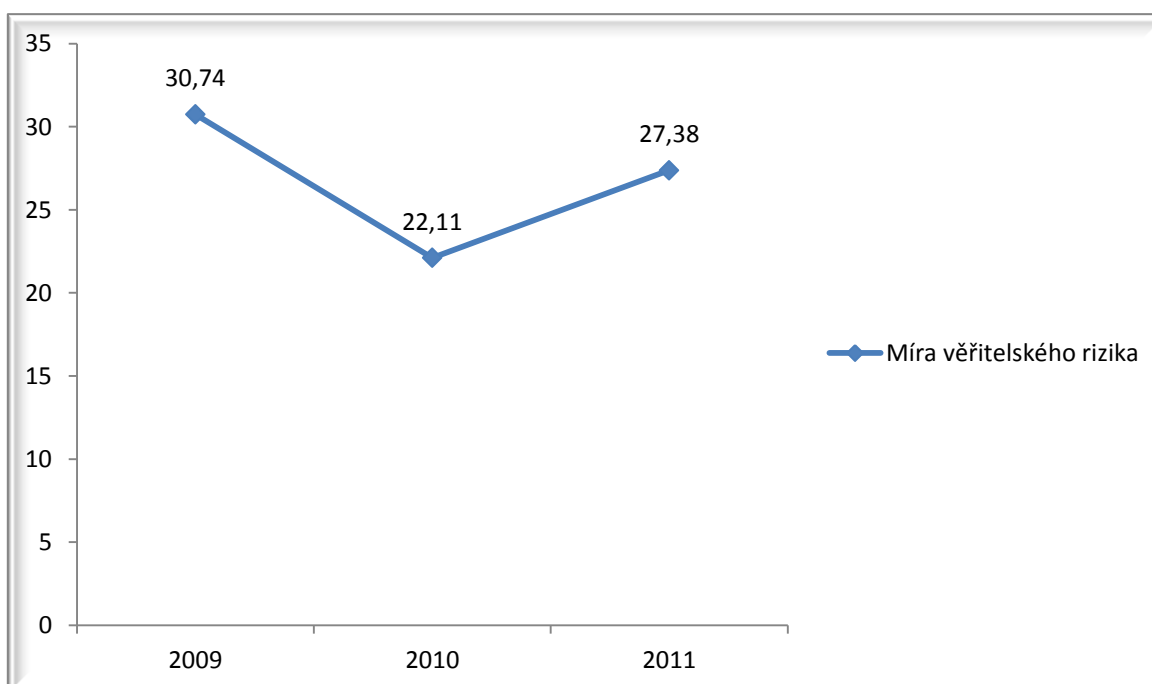
Graf č. 20 Výše cizího kapitálu a celkového kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě údajů z účetních výkazů

Ve sledovaném období se věřitelské riziko pohybuje průměrně kolem 30%, což značí stabilní vývoj organizace. Z hlediska vývoje cizí kapitál a celkový kapitál proporcčně rostou.

Graf č. 21 Ukazatel věřitelského rizika v %

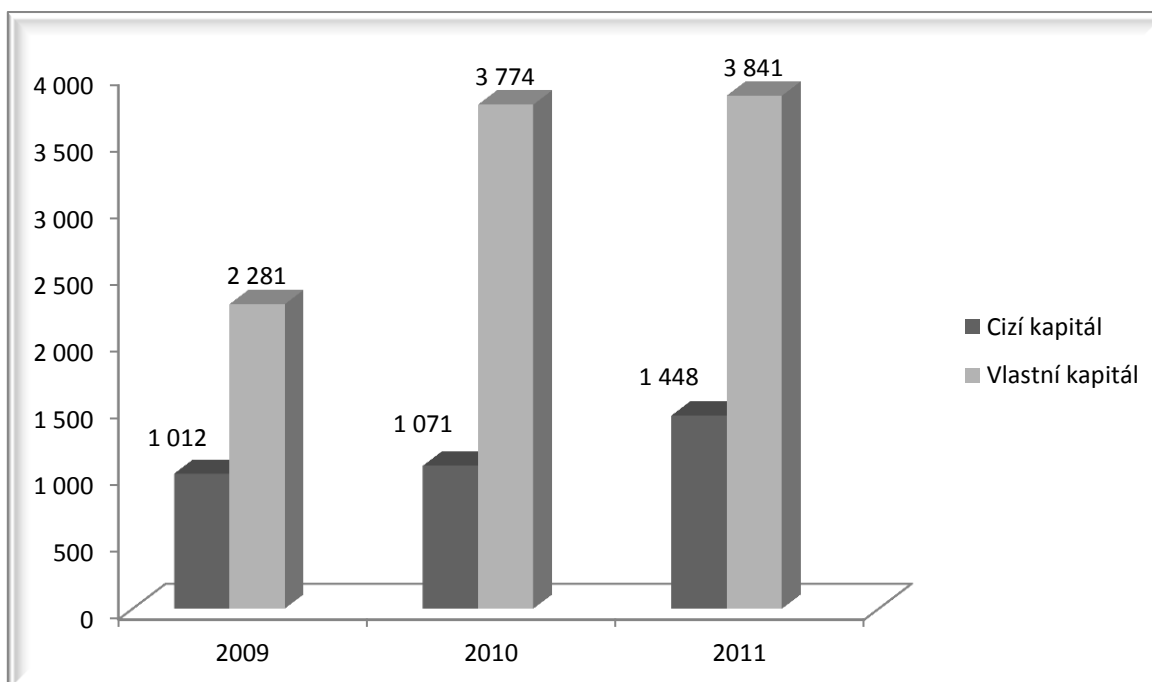

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.13 Síla finanční páky

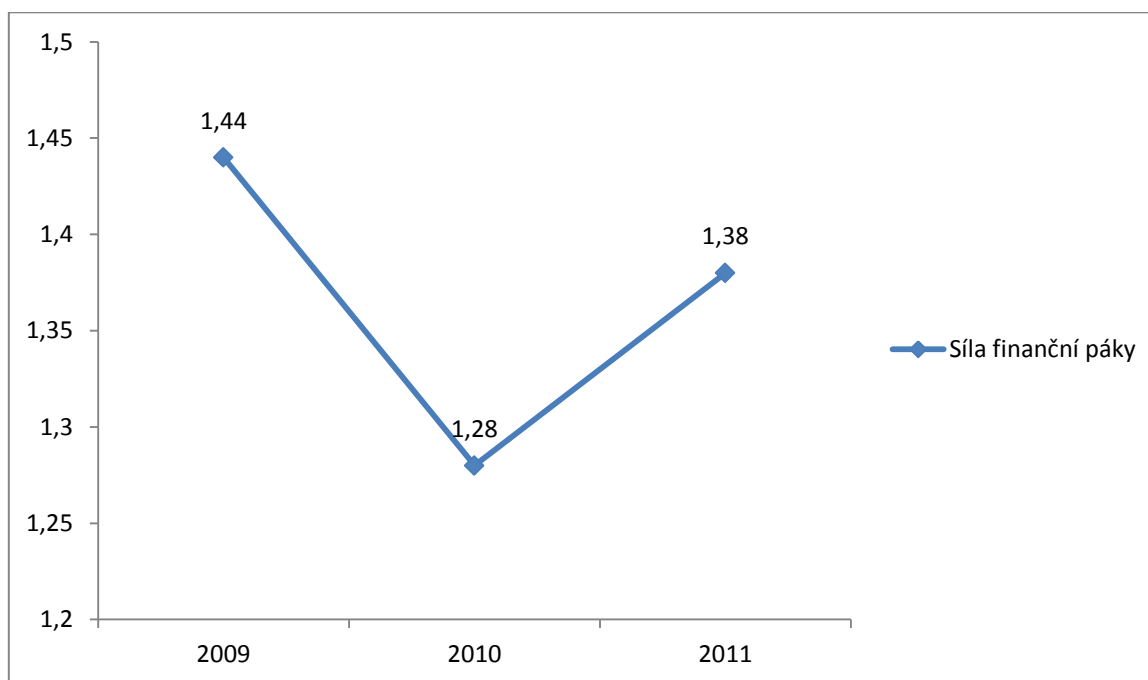
Síla finanční páky neboli míra zadluženosti vlastního kapitálu ukazuje, do jaké míry sledovaná organizace využívá ve svém řízení tzv. „finanční páku“. Vzhledem k absenci úročeného cizího kapitálu působí síla finanční páky pozitivně, což je pro tento typ organizací typické. U firem ziskového sektoru, které své financování řeší prostřednictvím provozních úvěrů, nebude finanční páka působit pozitivně. U těchto firem bude potřeba při hodnocení síly finanční páky vyhodnotit směr a intenzitu finanční páky (rozdíl ROA a úrokové míry).

Graf č. 22 Porovnání výše cizího a vlastního kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních výkazů

Graf č. 23 Vývoj ukazatele síly finanční páky

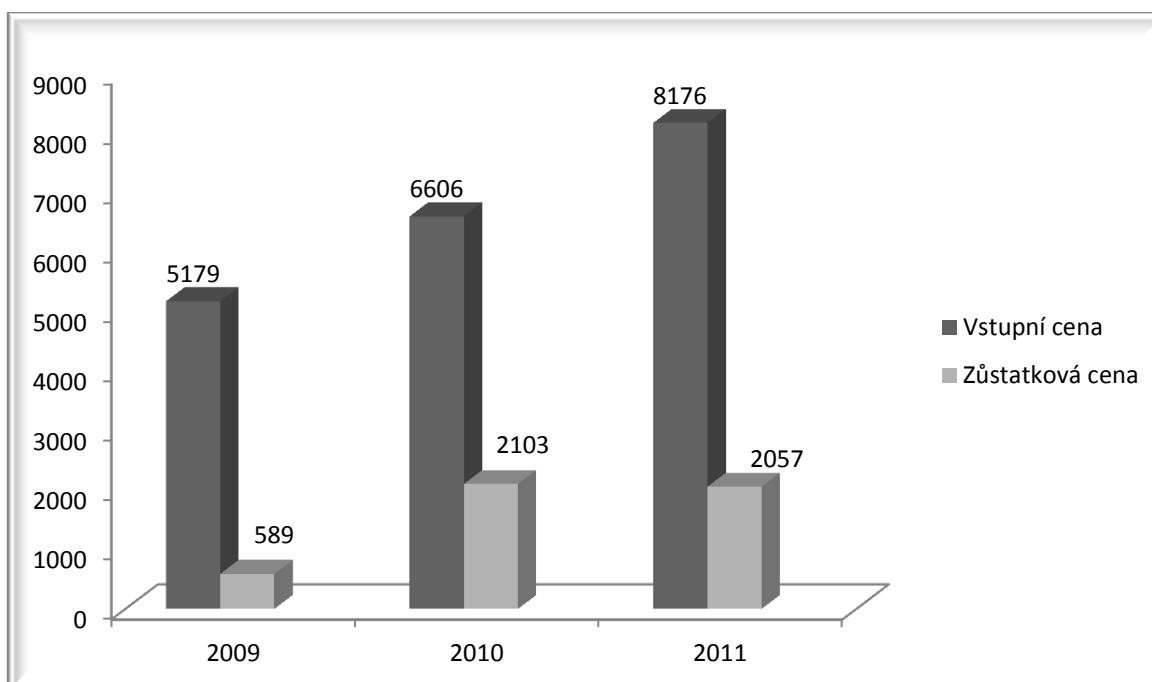

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.14 Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

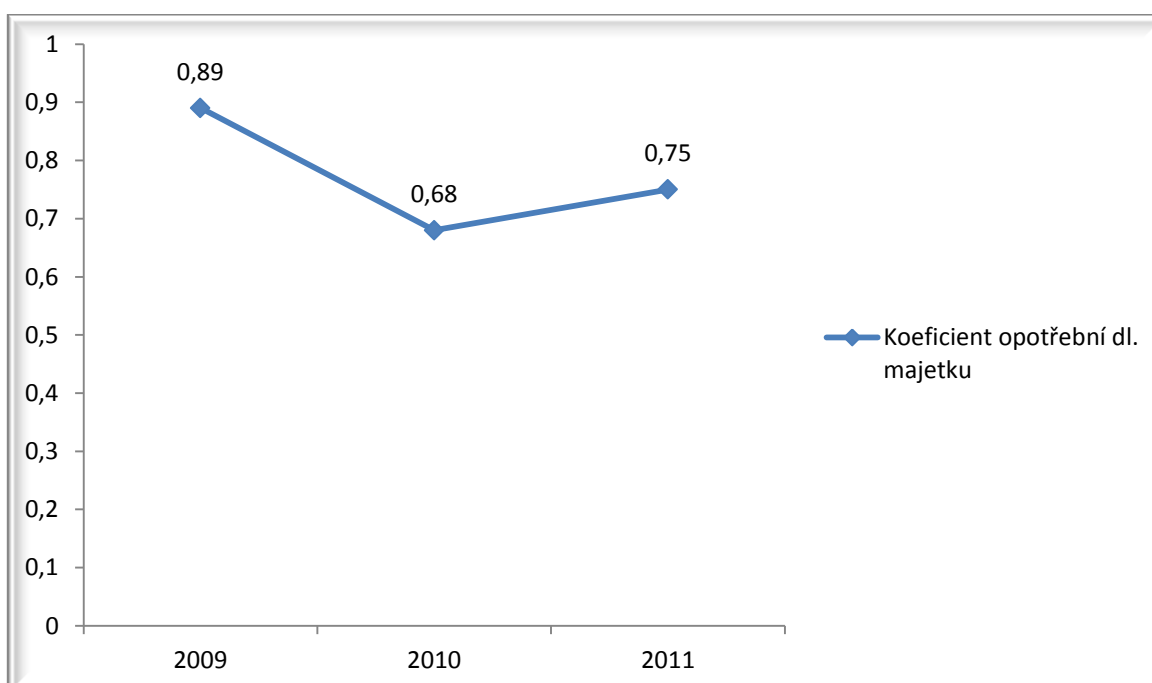
Tento ukazatel sleduje v jaké kvalitě a kvantitě se majetek nachází v dané organizaci. Pro neziskový sektor je tento ukazatel poměrně důležitý, ale v ziskovém sektoru tento ukazatel není součástí standardně prováděných finančních analýz. Sledovaná organizace má vysokou míru opotřebení dlouhodobého majetku. Tato míra opotřebení v roce 2010 klesla, neboť v tomto roce bylo provedeno technické zhodnocení budovy. V roce 2011 byla sloučena s jinou organizací, převzala její opotřebovaný majetek, což je zřetelné na výsledném koeficientu. Z výše uvedeného je zřejmé, že organizace vlastní majetek, který je značně opotřebovaný. V rámci inventarizace majetku by bylo vhodné, aby se organizace zamyslela nad užitnými vlastnostmi jednotlivého druhu majetku a navrhla majetek, který již nemá požadované užitné vlastnosti k vyřazení.

Graf č. 24 Výše vstupní a zůstatkové ceny DHM a DDHM

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních výkazů

Graf č. 25 Vývoj koeficientu opotřebení dlouhodobého majetku

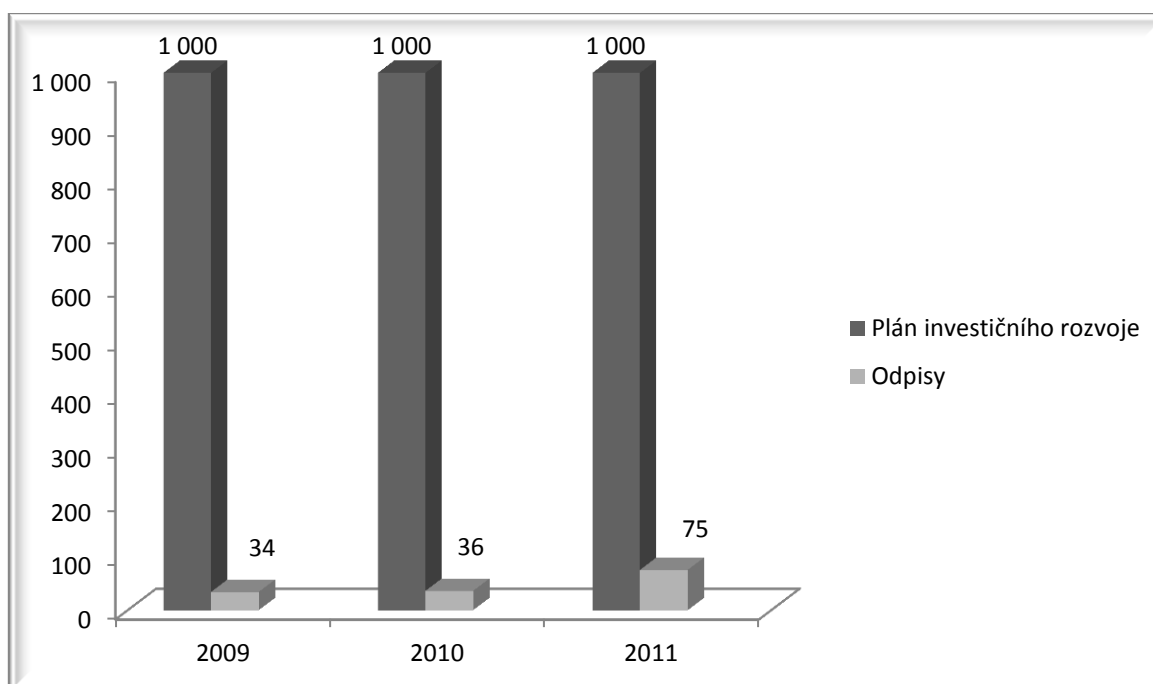

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.15 Míra investičního rozvoje

Sledovaná organizace plánuje pořídit služební vozidlo v hodnotě do 350 tis. Kč a provést technické zhodnocení na budově přibližně do výše 650 tis. Kč. Vzhledem ke stávajícím odpisům je organizace schopna pořídit tyto investice zhruba za 13 let, kdy si „naspoří“ potřebné prostředky na investičním fondu, však jen za předpokladu, že zřizovatel nenařídí organizaci odvod do investičního fondu zřizovatele. V opačném případě bude muset organizace požádat svého zřizovatele o investiční dotaci, či posílit investiční fond z fondu rezervního a investice řešit postupně.

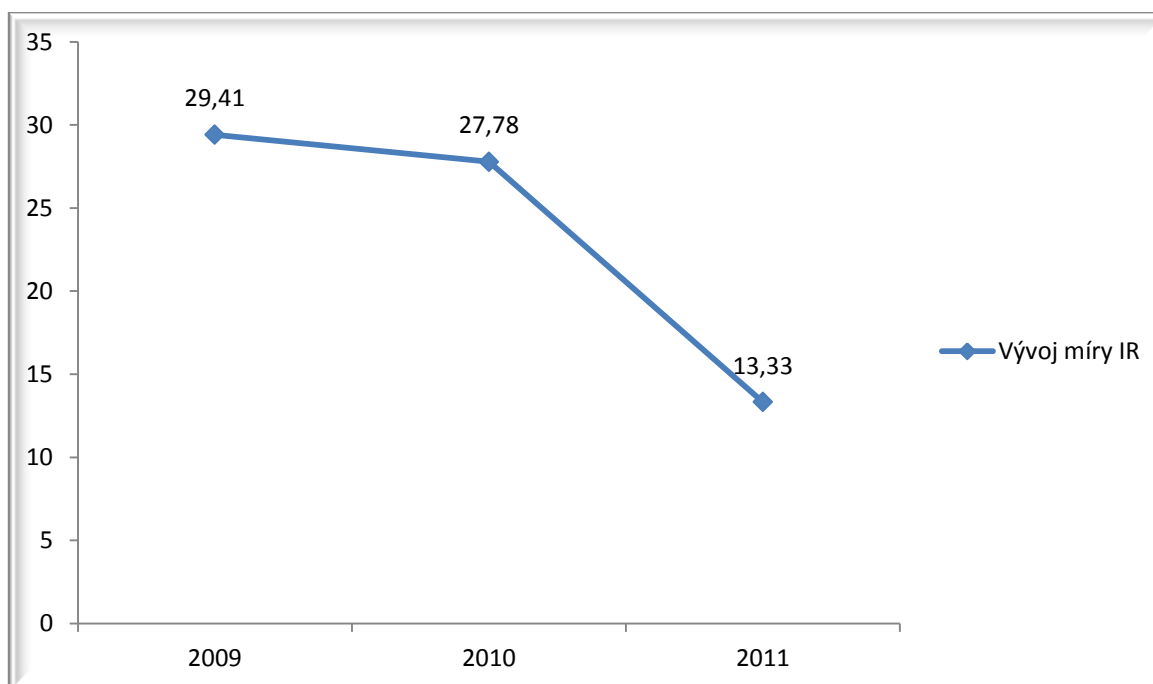
Graf č. 26 Výše plánu investičního rozvoje a výše odpisů (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty a zpracovány z účetních výkazů

Při výpočtu tohoto ukazatele bylo vycházeno z jednotné výše investice, kterou organizace plánuje uskutečnit. Organizace hospodář s majetkem, který je již odepsaný, či s majetkem, který má nízké odpisy, proto míra investičního rozvoje za pomoci odpisů je dlouhodobou záležitostí. V roce 2011 se výše odpisů zvýšila, neboť bylo na konci roku 2010 provedeno technické zhodnocení budovy, tím se doba, za kterou je organizace schopna pořídit plánovanou investici zkrátila na polovinu.

Graf č. 27 Vývoj ukazatele míry investičního rozvoje

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

4.5.16 Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty

Výše tohoto ukazatele nás informuje o tom, kolik peněžních jednotek vytvořené přidané hodnoty připadá na jednoho pracovníka sledované organizace. Cílem je maximalizace ukazatele, a to jak v oblasti ziskového tak i neziskového sektoru. V ziskovém sektoru bude tento ukazatel vykazovat vyšší hodnoty, neboť ziskový sektor reaguje operativněji na aktuální tržní situaci. Pro přesnější vyjádření tohoto ukazatele bylo nutné přepočítat částečné úvazky externích zaměstnanců na celkový průměrný počet pracovních úvazků. Pokud bude organizace usilovat o co nejvyšší produktivitu, bude muset snižovat počet pracovníků. Ze sledovaného období je zřetelný nárůst produktivity práce v roce 2010. Tento nárůst se organizaci podařilo udržet i v roce 2011. V roce 2011 se zvýšil průměrný počet pracovníků, v důsledku sloučení s jinou organizací. Výši produktivity práce se i v roce 2011 podařilo udržet na úrovni předchozího roku. Což pro organizaci vyznívá pozitivně, neboť si i přes organizační a ekonomickou změnu zachovala svůj vývojový trend. Průměrné mzdové náklady na jednoho zaměstnance, včetně přepočtených úvazků externích zaměstnanců v roce 2011 byly 244 077,- Kč. Na pokrytí dalších položek zbývá 75 923,- Kč na jednoho pracovníka. V letech 2009 a 2010 bychom se dostali na obdobnou částku.

Tabulka č. 2 Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty (v tis. Kč)

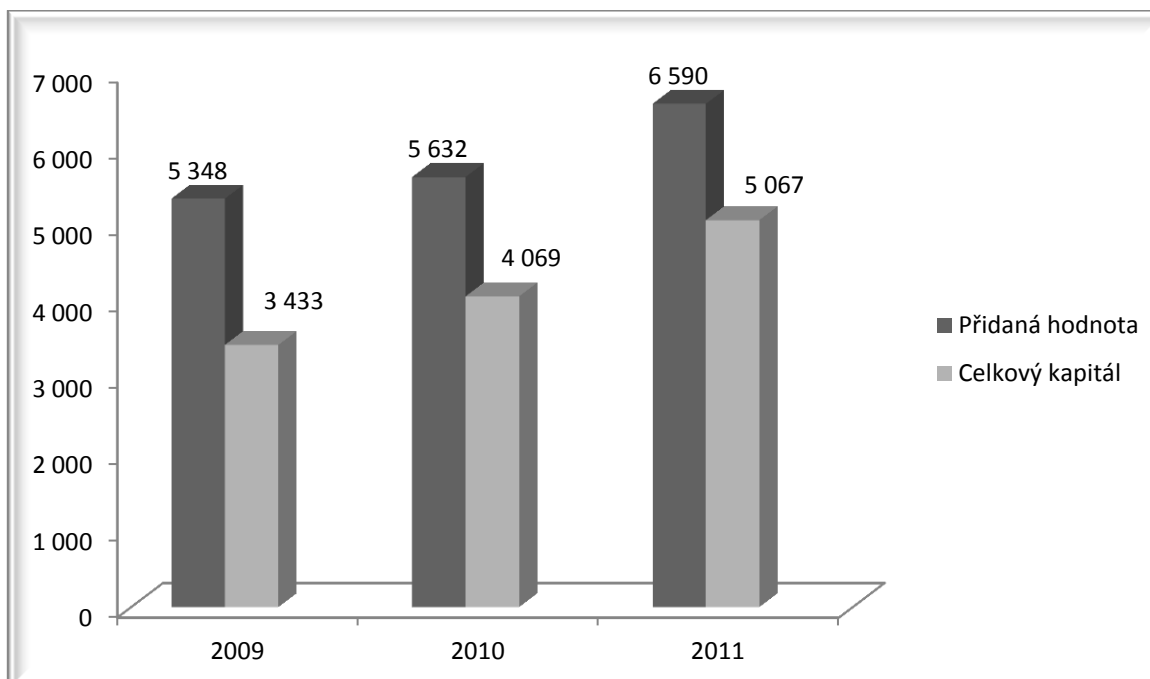
Ukazatel/rok	2009	2010	2011
Přidaná hodnota	5 348	5 632	6 590
Průměrný počet pracovníků	17,48	17,48	20,62
Produktivita práce	306	322	320

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty a zpracovány z účetních výkazů

4.5.17 Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

Ukazatel určuje produkční sílu kapitálu, cílem je maximalizace hodnoty v ziskovém i neziskovém sektoru. Při výpočtu tohoto ukazatele bylo vycházeno z průměrných hodnot kapitálu během roku, z důvodu odstranění možné okamžikové odchylky při výpočtu. Vezmeme-li rok 2011, pak se na 1 Kč kapitálu váže 1,30 Kč přidané hodnoty. Tento výsledek není pro typ sledované organizace špatný.

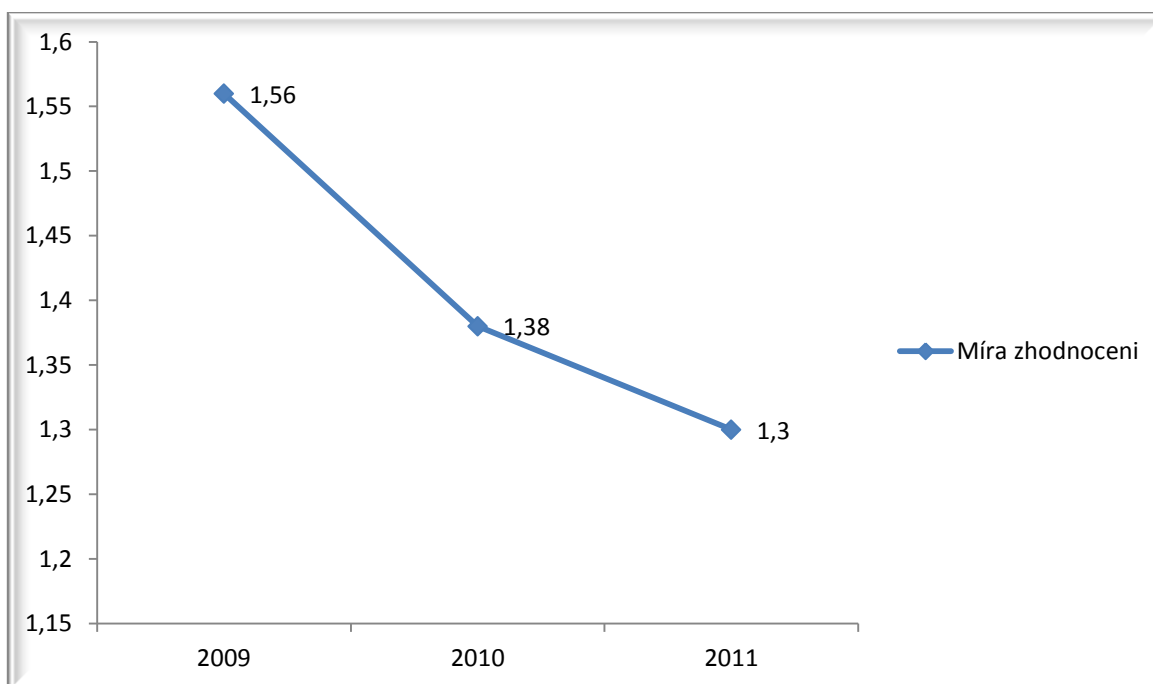
Graf č. 28 Výše přidané hodnoty a celkového kapitálu (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty a zpracovány z účetních výkazů

Pokud se podíváme na vývoj tohoto ukazatele, vidíme, že klesá. Což nelze hodnotit pozitivně.

Graf č. 29 Vývoj ukazatele míry zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě výpočtů

5 Závěr

Cílem bakalářské práce byla finanční analýza vybrané příspěvkové organizace a na základě výsledků této analýzy vypracování návrhů ke zlepšení stávající situace.

Finanční analýza byla prováděna u sledované organizace v období roku 2009 až 2011. Na začátku roku 2011 byla sledovaná organizace sloučena s jinou organizací stejného typu, čímž se výsledky jednotlivých ukazatelů výrazně změnily, oproti předešlým rokům. I přes tuto významnou změnu můžeme hospodaření organizace posuzovat pozitivně, neboť slučovaná organizace hospodařila se ztrátou, tato se však na stávající organizaci nepřenesla, díky operativnímu omezení rostoucích výdajů, které přineslo sloučení.

Sledovaná organizace je v hlavní činnosti zisková, příjmy převyšují náklady. Organizace by se mohla zamyslet nad výší uživatelského poplatku, což bude pro organizaci velice složité, neboť v případě, když sníží uživatelský poplatek, který je vybírán na školní rok a zřizovatel sníží dotaci, která je stanovena na kalendářní rok bude mít problém s financováním. Současný trend ze strany zřizovatele je postupné snižování dotací na provoz, což se kloní spíše ke zvyšování poplatků, či omezování činnosti. V případě omezování činnosti zřizovatel (potažmo stát) peníze na financování příspěvkové organizace na jedné straně ušetří, na druhé straně je vydá, ne-li vícenásobně na řešení problémů dětí a mladistvých, které způsobí v nenaplněném volném čase.

Závislost organizace na provozních dotacích je v průměru 60%, což je poměrně vysoká závislost. Pokud by organizace chtěla, nebo musela tuto závislost snížit, nevyhne se opět zvyšování poplatků. Otázkou zůstává, nakolik by rozsah činnosti při výrazném zvýšení poplatků udržela. Tento typ organizace je spíše zřízen pro střední a nižší vrstvy obyvatelstva, které by zvýšení poplatků za současné ekonomické situace dle mého názoru již neunesly.

Finanční prostředky, s kterými organizace disponuje, se nezhodnocují, jsou uloženy na běžném účtu. Tato vázanost finančních prostředků je neefektivní. Organizace však nemá jinou možnost, musí mít finanční krytí svých fondů. Tato skutečnost se projevuje ve vysoké likviditě.

Organizace hospodaří s dlouhodobým majetkem, který je značně opotřebovaný. Organizace by měla v rámci inventarizace majetku, tento důkladně projít a posoudit jeho využitelnost a užitečnost včetně morálního zastarání. V případě majetku, který nevyužívá nabídnout jiným organizacím, v případě užitku a morálního zastarání, by měla podat návrh na vyřazení a majetek vyřadit. Organizace není schopna ze svých odpisů pořídit nákladnější investici a tím obnovovat svůj opotřebovaný dlouhodobý majetek. V tomto ohledu je závislá na svém zřizovateli a o finanční prostředky na případnou investiční dotaci si musí žádat. Pokud by prováděla menší investice, může použít finanční prostředky rezervního fondu, kterými se souhlasem zřizovatele může posílit fond investiční.

Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty je u sledované organizace, vzhledem k typu organizace poměrně vysoká, což můžeme hodnotit pozitivně. Tuto produktivitu by mohla organizace ještě zvyšovat snižováním počtu zaměstnanců tím, že se bude snažit o maximalizaci počtu účastníků v jednotlivých zájmových útvarech, případně jejich slučováním. Tento přístup však není možné aplikovat v odlehlých vesnicích, kde je málo dětí.

Komplexně můžeme hodnotit organizaci z hlediska finančního hospodaření pozitivně. Pokud bychom chtěly hodnotit organizaci z hlediska společenského užitku, tj. co společnost stojí a co společnosti přináší, taktéž bych tuto organizaci hodnotila pozitivně.

6 Seznam použité literatury a další zdroje

6.1 Literatura

HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Financování ve veřejném a nestátním neziskovém sektoru*. 1. vyd. Praha: EUROLEX BOHEMIA s.r.o., 2000. 213 s. ISBN 80-902752-3-0.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

KALOUDA, František. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7380-174-8.

KISLINGEROVÁ, Eva; HNILICA, Jiří. *Finanční analýza: krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.

KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.

KOVANICOVÁ, Dana; KOVANIC, Pavel. *Poklady skryté v účetnictví*. Díl II. 2. vyd. Praha: Polygon, 1995. 504 s. ISBN 80-85967-07-3.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

MADEROVÁ – VOLTNEROVÁ, Karla; TÉGL, Petr. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. vyd. Ostrava: Printo, 2011. 191 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

OTRUSINOVÁ, Milana; KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, s.r.o., 2002. 310 s. ISBN 80-861 19-60-2.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru – základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

6.2 Ostatní zdroje

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

6.3 Seznamy

Seznam obrázků:

Obrázek č. 1 Členění národního hospodářství podle principu financování	10
Obrázek č. 2 Organizační struktura organizace	27

Seznam grafů:

Graf č. 1 Náklady a výnosy z hlavní činnosti v jednotlivých letech	28
Graf č. 2 Ukazatel autarkie hlavní činnosti na bázi nákladů a výnosů	29
Graf č. 3 Provozní příjmy a provozní výdaje v jednotlivých letech	30
Graf č. 4 Ukazatel celkové autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů	30
Graf č. 5 Příjmy z neinvestiční dotace a celkové provozní příjmy (v tis. Kč).....	31
Graf č. 6 Ukazatel míry příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech ...	32
Graf č. 7 Výše peněz a krátkodobých závazků (v tis. Kč).....	33
Graf č. 8 Průměrné tempo růstu okamžité likvidity v letech 2009 – 2011	34
Graf č. 9 Výše peněz a pohledávek v porovnání s krátkodobými závazky	35
Graf č. 10 Ukazatel pohotové likvidity.....	35
Graf č. 11 Struktura složení ukazatele – pracovní kapitál (údaje v tis. Kč)	36
Graf č. 12 Výše kapitálu a celkových výnosů (v tis. Kč)	37
Graf č. 13 Ukazatel obratu kapitálu v jednotlivých letech	37
Graf č. 14 Výše fixních aktiv a výnosů (v tis. Kč)	38
Graf č. 15 Vývoj ukazatele míry vázanosti fixních aktiv na výnosech	39
Graf č. 16 Výše celkových nákladů a průměrných hodnot zásob (v tis. Kč).....	40
Graf č. 17 Ukazatel rychlosti obratu zásob.....	40
Graf č. 18 Míra finanční nezávislosti (v tis. Kč)	41

Graf č. 19 Ukazatel míry finanční nezávislosti v %	42
Graf č. 20 Výše cizího kapitálu a celkového kapitálu	43
Graf č. 21 Ukazatel věřitelského rizika v %	43
Graf č. 22 Porovnání výše cizího a vlastního kapitálu	44
Graf č. 23 Vývoj ukazatele síly finanční páky.....	45
Graf č. 24 Výše vstupní a zůstatkové ceny DHM a DDHM.....	46
Graf č. 25 Vývoj koeficientu opotřebení dlouhodobého majetku	46
Graf č. 26 Výše plánu investičního rozvoje a výše odpisů (v tis. Kč).....	47
Graf č. 27 Vývoj ukazatele míry investičního rozvoje	48
Graf č. 28 Výše přidané hodnoty a celkového kapitálu (v tis. Kč).....	49
Graf č. 29 Vývoj ukazatele míry zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty.	50

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1 Variátor celkových nákladů (v tis. Kč).....	32
Tabulka č. 2 Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty (v tis. Kč)	49

7 Přílohy

Seznam příloh:

Příloha č. 1 Rozvaha organizace k 31. 12. 2009
Příloha č. 2 Rozvaha organizace k 31. 12. 2009
Příloha č. 3 Rozvaha organizace k 31. 12. 2010
Příloha č. 4 Rozvaha organizace k 31. 12. 2010
Příloha č. 5 Rozvaha organizace k 31. 12. 2011
Příloha č. 6 Rozvaha organizace k 31. 12. 2011
Příloha č. 7 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2009
Příloha č. 8 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2010
Příloha č. 9 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2011

Příloha č. 1 Rozvaha organizace k 31. 12. 2009

AKTIVA	
A. Stálá aktiva	837
A. I. Dlouhodobý nehmotný majetek	100
DDNM	100
A. II. Oprávky k DNM	-100
Oprávky K DDNM	-100
A. III. Dlouhodobý hmotný majetek	5 326
Pozemky	247
Stavby	1 219
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	784
DDHM	3 076
A. IV. Oprávky k DHM	-4 489
Oprávky ke stavbám	-668
Oprávky k sam. movitým věcem a soub. movitých v.	-745
Oprávky k DDHM	-3 076
A. V. Dlouhodobý finanční majetek	
A. VI. Majetek převzatý k privatizaci	
B. Oběžná aktiva	2 455
B. I. Zásoby	61
Materiál na skladě	48
Zvířata	13
B. II. Pohledávky	0
B. III. Finanční majetek	2277
Pokladna	22
Ceniny	8
Běžný účet	2129
Běžný účet FKSP	118
B. IV. Účty rozpočtového hospodaření a další účty	
B. V. Přechodné účty aktivní	117
Náklady příštích období	117
AKTIVA CELKEM	3 292

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Příloha č. 2 Rozvaha organizace k 31. 12. 2009

PASIVA	
C. Vlastní zdroje kryti stálých a oběžných aktiv	2 281
C. I. Majetkové fondy a zvláštní fondy	849
Fond dlouhodobého majetku	837
Fond oběžných aktiv	12
C. II. Finanční a peněžní fondy	1 308
Fond odměn	253
FKSP	124
Fond rezervní	648
Fond reprodukce majetku	283
C. III. Zvláštní fondy	0
C. IV. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření	0
C. V. Výsledek hospodaření	124
Výsledek hospodaření běžného účetního období	124
D. Cizí zdroje	1 011
D. I. Rezervy	0
D. II. Dlouhodobé závazky	0
D. III. Krátkodobé závazky	511
Dodavatelé	15
Zaměstnanci	14
Závazky ze sociál. Zabezpečení a zdrav. Pojištění	148
Ostatní přímé daně	38
Jiné závazky	296
D. IV. Bankovní úvěry a půjčky	0
D. V. Přejícné účty pasivní	500
Výnosy příštích období	499
Dohadné účty pasivní	1
PASIVA CELKEM	3 292

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Příloha č. 3 Rozvaha organizace k 31. 12. 2010

AKTIVA	Běžné období			Minulé období (Netto)
	Brutto	Korekce	Netto	
A. Stálá aktiva	6 853	4 502	2 351	837
A. I. Dlouhodobý nehmotný majetek	98	98		
DDNM	98	98		
A. II. Dlouhodobý hmotný majetek	6 755	4 404	2 351	837
Pozemky	247		247	247
Stavby	2 769	698	2 071	551
Samostatné movité věci soub.	726	693	33	39
DDHM	3 013	3 013		
A. III. Dlouhodobý finanční majetek				
A. IV. Dlouhodobé pohledávky				
B. Oběžná aktiva	2 494		2 494	2 456
B. I. Zásoby	44		44	61
Materiál na skladě	32		32	48
Ostatní zásoby	12		12	13
B. II. Krátkodobé pohledávky	65		65	117
Náklady příštích období	59		59	117
Dohadné účty aktivní	6		6	
B. IV. Krátkodobý finanční majetek	2 385		2 385	2 277
Běžný účet	2 252		2 252	2 129
Běžný účet FKSP	104		104	118
Ceniny	10		10	8
Pokladna	19		19	22
AKTIVA CELKEM	9 347	4 502	4 845	3 292

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Příloha č. 4 Rozvaha organizace k 31. 12. 2010

PASIVA	Běžné období	Minulé období (Netto)
C. Vlastní kapitál	3 774	2 281
C. I. Jmění účetní jednotky a upravující položky	2 362	849
Jmění účetní jednotky	815	849
Dotace na pořízení dlouhodobého majetku	1 547	
C. II. Fondy účetní jednotky	1 291	1 308
Fond odměn	265	253
FKSP	110	124
Rezervní fond ze zlepšeného výsledku hospodaření	99	
Rezervní fond z ostatních titulů	648	648
Fond reprodukce majetku, investiční fond	169	283
C. III. Výsledek hospodaření	121	124
D. Cizí zdroje	1 071	1 011
D. II. Rezervy		
D. III. Dlouhodobé závazky		
D. IV. Krátkodobé závazky	1 071	1 011
Dodavatelé	35	15
Zaměstnanci	27	14
Zúčtování s institucemi SZ s ZP	172	148
Jiné přímé daně	41	38
Výnosy příštích období	473	499
Dohadné účty pasivní		1
Ostatní krátkodobé závazky	323	296
PASIVA CELKEM	4 845	3 292

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Příloha č. 5 Rozvaha organizace k 31. 12. 2011

AKTIVA	Běžné období			Minulé období (Netto)
	Brutto	Korekce	Netto	
A. Stálá aktiva	8 424	6 120	2 304	2 351
A. I. Dlouhodobý nehmotný majetek	105	105		
DDNM	105	105		
A. II. Dlouhodobý hmotný majetek	8 319	6 015	2 304	2 351
Pozemky	247		247	247
Stavby	2 769	757	2 012	2 071
Samostatné movité věci soub.	949	904	45	33
DDHM	4 354	4 354		
A. III. Dlouhodobý finanční majetek				
A. IV. Dlouhodobé pohledávky				
B. Oběžná aktiva	2 985		2 985	2 494
B. I. Zásoby	52		52	44
Materiál na skladě	42		42	32
Ostatní zásoby	10		10	12
B. II. Krátkodobé pohledávky	296		296	65
Krátkodobé poskytnuté zálohy	224		224	
Náklady příštích období	70		70	59
Dohadné účty aktivní	2		2	6
B. IV. Krátkodobý finanční majetek	2 637		2 637	2 385
Běžný účet	2 480		2 480	2 252
Běžný účet FKSP	111		111	104
Ceniny	18		18	10
Pokladna	28		28	19
AKTIVA CELKEM	11 409	6 120	5 289	4 845

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Příloha č. 6 Rozvaha organizace k 31. 12. 2011

PASIVA	Běžné období	Minulé období (Netto)
C. Vlastní kapitál	3 841	3 774
C. I. Jmění účetní jednotky a upravující položky	2 314	2 362
Jmění účetní jednotky	2 314	815
Dotace na pořízení dlouhodobého majetku		1 547
C. II. Fondy účetní jednotky	1 399	1 291
Fond odměn	231	265
FKSP	113	110
Rezervní fond ze zlepšeného výsledku hospodaření	195	99
Rezervní fond z ostatních titulů	648	648
Fond reprodukce majetku, investiční fond	212	169
C. III. Výsledek hospodaření	128	121
Výsledek hospodaření běžného účetního období	129	121
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	-1	
D. Cizí zdroje	1 448	1 071
D. II. Rezervy		
D. III. Dlouhodobé závazky		
D. IV. Krátkodobé závazky	1 448	1 071
Dodavatelé		35
Zaměstnanci	12	27
Zúčtování s institucemi SZ s ZP	194	172
Jiné přímé daně	58	41
Závazky k ústředním rozpočtům	3	
Výnosy příštích období	530	473
Dohadné účty pasivní	275	
Ostatní krátkodobé závazky	376	323
PASIVA CELKEM	5 289	4 845

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Příloha č. 7 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2009

NÁZEV POLOŽKY	Hlavní činnost
A. NÁKLADY CELKEM	8 190
Spotřeba materiálu	995
Spotřeba energie	450
Opravy a udržování	74
Cestovné	50
Ostatní služby	905
Mzdové náklady	4 267
Zákonné sociální pojištění	1 216
Jiné sociální pojištění	17
Zákonné sociální náklady	73
Jiné sociální náklady	73
Jiné ostatní náklady	37
Odpisy DHM	33
B. VÝNOSY CELKEM	8 314
Tržby z prodeje služeb	2 144
Úroky	1
Zúčtování fondů	341
Jiné ostatní výnosy	149
Příspěvky a dotace na provoz	5 679
Výsledek hospodaření	124

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Příloha č. 8 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2010

NÁZEV POLOŽKY	Hlavní činnost
A. NÁKLADY CELKEM	8 544
A. I. Náklady z činnosti	8 544
Spotřeba materiálu	1 200
Spotřeba energie	459
Opravy a udržování	72
Cestovné	78
Ostatní služby	1 050
Mzdové náklady	4 222
Zákonné sociální pojištění	1 230
Jiné sociální pojištění	15
Zákonné sociální náklady	72
Jiné sociální náklady	73
Odpisy DHM	36
Ostatní náklady z činnosti	37
A. II. Finanční náklady	
A. III. Náklady na nespochybnitelné nároky na prostředky SR, rozpočtů ÚSC a SF	
B. VÝNOSY CELKEM	8 665
B. I. Výnosy z činnosti	2 583
Výnosy z prodeje služeb	2 410
Čerpání fondů	13
Ostatní výnosy z činnosti	160
B. II. Finanční výnosy	1
Úroky	1
B. IV. Výnosy z nespochybnitelných nároků na prostředky SR, rozpočtů ÚSC a SF	6 081
Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu	5 282
Výnosy z nároků na prostředky rozpočtů ÚSC	799
B. VI. Výsledek hospodaření	121

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Příloha č. 9 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2011

NÁZEV POLOŽKY	Hlavní činnost
A. NÁKLADY CELKEM	9 792
A. I. Náklady z činnosti	9 780
Spotřeba materiálu	1 285
Spotřeba energie	466
Opravy a udržování	189
Cestovné	108
Ostatní služby	1 070
Mzdové náklady	5 033
Zákonné sociální pojištění	1 389
Jiné sociální pojištění	17
Zákonné sociální náklady	40
Jiné sociální náklady	86
Odpisy DHM	75
Ostatní náklady z činnosti	22
A. II. Finanční náklady	12
Ostatní finanční náklady	12
A. III. Náklady na nespochybnitelné nároky na prostředky SR, rozpočtů ÚSC a SF	
B. VÝNOSY CELKEM	9 922
B. I. Výnosy z činnosti	2 735
Výnosy z prodeje služeb	2 522
Čerpání fondů	58
Ostatní výnosy z činnosti	155
B. II. Finanční výnosy	1
Úroky	1
B. IV. Výnosy z transferů	7 186
Výnosy územních rozpočtů z transferů	7 186
B. VI. Výsledek hospodaření	130

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů